

naša luč

1983

6

ANTON KOROŠEC

Dr. Anton Korošec (1872—1940), doma na Štajerskem, je bil duhovnik in najpomembnejši slovenski politik v zadnjem desetletju Avstro-Ogrske in v prvi Jugoslaviji. Bil je poslanec v avstro-ogrskem državnem zboru, vodja SLS, predsednik Narodnega sveta v Zagrebu, član različnih vlad (tudi njih predsednik) v prvi Jugoslaviji. Ves čas se je zavzemal za slovenske koristi, med njimi za slovensko družbeno samoupravo. Svojemu narodu je skušal pridobiti kar največ pravic. Politični vsakdan je sicer njegove načrte sem in tja prekrizal, kljub temu pa ostaja on do danes največji slovenski narodni voditelj.

LIBERALCI

Liberalci so s svojo Jugoslovansko demokratsko stranko podpirali beograjski centralizem. Ponovno so se zavzemali za spoj narodnih kultur jugoslovanskih narodov v neko umetno jugoslovanstvo. Pri tem jih je podpiral celó pesnik Oton Župančič. Bili so druga najmočnejša politična stranka na Slovenskem, čeprav so po številu zajeli le tretjino toliko ljudi kot SLS.

V maju 1932 se je praznovala šestdesetletnica dr. Antona Korošca. V unionski dvorani v Ljubljani je bila velika proslava s Finžgarjevim govorom. Dr. Korošca so ob nepopisnem navdušenju prinesli študentje na ramah v dvorano in ga ovili s prepovedano slovensko zastavo. Korošec je pozdravljal s svojim zelenim klobukom. (Zelen klobuk ali vsaj zelena kravata je bil znak najboljševitejših Korošče- vih pristašev.)

Podobne proslave bi se morale vršiti po vsej deželi, a jih je takoj po ljubljanskih demonstracijah politična oblast prepovedala.

Ivan Dolenc, MOJA RAST

SOCIALISTI

V prvi Jugoslaviji so imeli socialisti med Slovenci manj kot 10 % somišljenikov. Njihova stranka se je kar naprej delila na nove stranke in strančice. Nekaj vpliva so imeli med delavstvom, organiziranim v sindikatih.

KPS

KPS je bila ustanovljena 1920. Njeno delo je bilo po obznani (1920) in zakonu o zaščiti države in reda v državi (1921), ki jo je postavil izven zakona, otežkočeno, in njen vpliv na delavstvo neznaten. Na Čebinah je bil ustanovni sestanek obnovljene KPS (1937; Kidrič, Kardelj). Ob spoznanju, da sama ne bo uspela, je začela KPS uresničevati po navodilu Kominterne politiko ljudskih front: poiskala je politične naivce med krščanskimi socialisti in sokoli, ki so v dobri veri jeli speljevati vodo na njen mlin. KPS je bila med obema vojnama po številu predstavnica nikogar, po delu pa stalna nergavka.

MED OBEMA VOJNAMA

V prvi Jugoslaviji so slovenski katoličani svoje delo, tako versko kot prosvetno, zelo razgibali. Zunanji znaki tega so bili trije verski kongresi, ki so zbrali stotisoče ljudi; verska in prosvetna društva, razsejana po vsej Sloveniji; vzgojni domovi, katoliške šole (prvo slovensko gimnazijo je ustanovil škof Jeglič), prosvetni domovi, knjižnice, tečajji, igranje na odrih, pevski zbori, razvejane tisk. Po njihovi zaslugi smo dobili Slovenci tudi univerzo in akademijo znanosti in umetnosti.

Tudi liberalni tabor, čeprav več kot dvakrat manjši od katoliškega, je razvil živahno dejavnost. Imel je prosvetno-telovadno društvo, predvsem pa se je vrgel na kulturo (tisk, ustanovitev opere in drame, Glasbene matice, Glasbene akademije).

Velika škoda je bila, da je bilo med obema taboroma toliko sporov in da sta se sama v sebi zaradi miselnih nasprotij tako cepila. Oboje je bilo kot

CK KPS je 26. ali 27. aprila 1941 ustanovil Protiimperialistično fronto slovenskega naroda, predhodnico OF. Proti komu je bila naperjena?

„Vsi vemo, kdo so bili takrat v levem političnem izrazoslovju imperialisti: Angleži, Francozi in Amerikanci, ali predvsem oni, z drugo besedo zahodni zavezniki, ki je z njimi Hitlerjeva Nemčija vodila vojno že od leta 1939 dalje, Sovjetska zveza pa je v tej politični konstelaciji imela pakt s Hitlerjem in mu je dobavljala surovine in drugo“ (ZALIV, Trst, dec. 75).

voda na mlin poklicnih revolucionarjev.

VOJNA

V začetku aprila 1941 je postala Slovenija last treh okupatorjev, ki so si postavili za cilj, da slovenski narod zbrišejo z zemljevida.

Načrt slovenskih političnih predstavnikov, ki si jih je narod na volitvah sam postavil, je bil: Ker utegne vojna dolgo trajati, bi takojšnji oboroženi upor proti okupatorju pomenil le prelivanje slovenske krvi, k svetovnemu dogajanju bi nič ne prispeval. V trenutku, ko bi bil tak upor smiseln — to bi sporočila jugoslovanska begunska vlada iz Londona — bi se vsi zavedni Slovenci okupatorjem uprli z orožjem. Vse tri skupine demokratičnih Slovencev (katoličani, liberalci, demokratični socialisti) so se začele za tisti trenutek ilegalno organizirati.

Nepričakovano pa je predstavnikom naroda skočila v hrbet KPS: ob Hitlerjevem napadu na ZSSR (prej ne, ker sta bila Hitler in Stalin zaveznika) je sprožila stalinistično revolucijo. S tem je bil pokopan narodov načrt, ki bi, ne da bi načel narodni ponos, prihranil Slovencem največ krvi. Začela se je pustolovščina, ki je terjala največ naše krvi za to, da je prinesla narodu nedemokratično družbeno ureditev.

Slika na naslovni strani:
PROCESIJA MINISTRANTOV
V SREDNJI VASI V BOHINJU.

Ljubljansko Delo je pod naslovom **V OZRAČJU BREZ PREDSDOKOV** poročalo o seji komisije SR Slovenije za odnose z verskimi skupnostmi, ki se je vršila 5. aprila v Ljubljani.

Na tej seji so ugotovili, da so „predstavniki družbe in verskih skupnosti s strpnimi in odkritimi pogovori v zadnjem času rešili precej vprašanj, ki so dalj časa bremenila medsebojne odnose... Mednje med drugim sodijo sprejem enotnih kriterijev za starostno zavarovanje duhovnikov, sprememba davčnega zakona, tako da ni dvojne obdavčitve verske dejavnosti, dogovor o ustanovitvi muzeja slovenske sakralne umetnosti v samostanu v Štični, izdaja lokacijskih dovoljenj za gradnjo verskih objektov, za ohranitev slovenske kulturne dediščine sakralne vsebine pa je družba namenila znatna sredstva.“

• „Nekaj pa je tudi vprašanj, ki jih rimskokatoliška cerkev zastavlja že od podpisa protokola med Jugoslavijo in Vatikanom dalje in jih tudi obravnava kot odprta, vendar pa v zvezi z njimi ne more biti dialoga, so menili na današnji seji. Tako denimo ne more biti predmet razprav vprašanje znanstvenosti naše šole in ‚ateizacije‘. Prav tako so nesprejemljive zahteve za organizirano karitativno dejavnost cerkve.“

Sprašujemo: Zakaj ne more biti dialoga o ateizaciji naše šole? Da ta že ves čas po vojni načrtno ateizira, je neizpodbitno dejstvo. Da imajo verni starši za svoje otroke pravico do vsaj versko neopredeljene šole, priznajo vse demokratične države na svetu. V imenu koga vsiljujejo današnji nosivci oblasti domá vsem šolarjem ateizem? V imenu znanosti? Znanost nima s tem nobenega opravka, modroslovje je pa ateizem že zdavnaj odložilo med staro šaro. V imenu naroda? Od 60 do 70% naroda je kljub 38-letni ateistični propagandi še vedno vernega — torej v imenu naroda ne. A ne le, da načrtna ateizacija ne sme iz šol, o njej ne sme biti niti dialoga! Pač ubožno spričevalo samoupravnega socializma.

Zakaj so zahteve za organizirano karitativno dejavnost Cerkve nesprejemljive? S kakšno pravico in v imenu koga oblast to prepoveduje? Kje na svetu, razen v nedemokratičnih družbenih ureditvah, se kaj takega dogaja? To je kratko malo krivica do vernih.

• „Na seji je bilo slišati kritične pripombe na rovaš dejstva, da se o zahtevah RKC o praznovanju božiča, organiziranju karitativne dejavnosti, verskih oddajah na RTV, verskem tisku v vojski itd. govori le v zaprtih krogih, da se predstavniki družbe o njih pogovarjajo le s škofi, medtem ko javnost s temi zahtevami in razlogi, zaradi katerih so za družbo nesprejemljive, ni seznanjena.“

Torej je še vrsta drugih nedotakljivk, ki so za družbo nesprejemljive. Pa res: Zakaj božič ne sme biti praznik? Zakaj ne sme biti verskih oddaj na RTV? Zakaj ne smejo vojaki dobiti verskega tiska? Itd. In zakaj se o vseh teh vprašanjih govori le v zaprtih krogih in javnost o njih ni seznanjena? Delo ni prineslo na ta vprašanja nobenega odgovora.

In vse to naj bi bilo „ozračje brez predsodkov“?

Založnik: Avgustin Cebul.
Župnijski urad St. Lenart.
9587 Ričarja vas.
Odgovorni urednik: dr. Janez
Hornböck. 9020 Celovec. Vik-
tringer Ring 26. Tisk: Tiskar-
na Družbe sv. Mohorja. 9020
Celovec. Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

Viktringer Ring 26.
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROCNINA (v valuti zadev- ne dežele):

Anglija 5 fun.
Avstrija 130 šil.

Belgija 400 fran.
Francija 60 fran.
Italija 12.000 lir
Nemčija 20 mark
Nizozemska 20 gld.
Svedska 60 kron
Svica 19 fran.
Avstralija 9 dol.
Kanada 12 dol.
ZDA 10 dol.

Razlika v cenah je zaradi
neenake poštne in v posa-
meznih državah in različnih
deviznih preračunavanj.
Naročnike sprejemajo pover-
jeniki in uprava NAŠE LUCI.

PRINTED IN AUSTRIA

kajpada nas zanima, kaj je novega doma

na sploh

SLOVENCİ POBRALI KAR TRETJINO NAGRAD

Na državnem tekmovanju študentov glasbenih šol in akademij je sodelovalo 331 tekmovalcev. Slovenski glasbeniki so v igranju na godala in pihala, trobila in kitare osvojili 35 prvih, 11 drugih in pet tretjih nagrad. To pa pomeni, da naši slovenski glasbeniki še vedno krepko vodijo v državnem merilu.

SLOVENSKI TURISTIČNI DELAVCI PROTI TURISTIČNIM ČEKOM

Na posvetovanju v Radencih so se vodilni predstavniki slovenskega turističnega gospodarstva odločno izjavili proti uvedbi dinarskih turističnih čekov. Te lahko kupijo le tujci, zanje pa naj bi po navodilu Narodne banke iz Beograda dobili 10 odstotkov popusta. Pokazalo pa se je, da tujci ogorčeno vračajo te čeke, ker se jih otepajo v gostilnah, hotelih in trgovinah. Narodna banka še namreč ni povedala, kdo bo tem podjetjem vrnil desetodstotno razliko. Zato Slovenci očitajo Narodni banki Jugoslavije, da je uvedbo teh čekov pripravila nestrokovno in neodgovorno.

PEVSKA REVILJA „PRIMORSKA POJE“ DOBRO USPELA

Sodelovalo je čez 100 pevskih zborov, ki so nastopali po raznih krajih Primorske. Največ jih je nastopilo v goriškem Auditoriju in na zaključni prireditvi v Idriji. Rodoljubno in umetniško pesem so zbori zapeli tudi v Križu, Podbrdu, Prvačini, Pivki, Portorožu, Komnu in Šempasu. Zelo dobro je uspel tudi koncert v Lesah v Beneški Sloveniji, ki je bil tudi v okviru te prireditve. Na obisk koncertov je slabo vplivalo pomanjkanje bencina in uvedba pologa za prehod meje. Nekaj zborov je zato moralo ostati kar doma. Podpredsednik Zveze slovenskih kulturnih organizacij je na začetku te revije pravilno opisal občutke mnogih navzočih, ko je dejal, da „ta revija prijateljsko povezuje pevce z obeh strani meje in da zato toliko bolj želimo, da bi se sedanje ovirajoče razmere čim prej razrešile, tako da bi zborovska govorica lahko potekala tudi vnaprej nemoteno z obeh strani.“

20-LETNICA DRUŠTVA ZA POMOČ DUŠEVNO PRIZADETIM

22. aprila je društvo proslavilo svoj mladi jubilej. Na proslavi je bilo rečeno, da so v teku teh dvajsetih let sicer dosegli pomembne uspehe pri pomoči

temu krogu bolnikov, da pa obstajajo še vedno velike pomanjkljivosti, ki jih morajo čimprej izboljšati. Predvsem še ni rešeno vprašanje družbenega položaja duševno prizadetih. Danes živi na Slovenskem okoli 100 tisoč ljudi, ki so več ali manj duševno prizadeti.

SILOVNO NEURJE V POMURJU NAPRAVILO PRECEJ ŠKODE

4. maja zvečer je neurje zajelo občine Murska Sobota, Ljutomer, Lendava in Gornja Radgona. Silovit veter z dežjem je razkril strehe stanovanj in gospodarskih poslopij, potrgal električne in telefonske žice ter izruval drevesa. Zaradi izruvanih dreves, ki so ležala na cesti, je bil oviran tudi promet na magistralnih cestah. Škoda je bila precejšnja. Tako je na primer veter v Gončanih odkril strešno konstrukcijo v vrednosti 400 tisoč dinarjev. Izruvano drevo je v tej vasi padlo na novozgrajeno garderobo NK Gončani in naredilo za 200 tisoč dinarjev škode. V Murski Soboti je vihar odnesel del strehe nad ginekološkim oddelkom bolnišnice.

MLADI SLOVENSKI FIZIKI SO TEKMOVALI

V prostorih Srednje naravoslovne šole (prejšnje I. gimnazije za Bežigradom) se je v začetku maja zbralo 132 dijakov slovenskih srednjih šol, da se pomerijo v znanju s področja fizike. Težavnim nalogam so bili najbolj kos primorski fiziki, ki so odnesli vse prve nagrade. Kot je poudarila ravnateljica te šole, kjer je bilo tekmovanje, pri tem merjenju znanja ni šlo le za nagrade in prva mesta, temveč za spodbudo pri učenju in delu na fizikalnem področju.

MARIBOR, obdravsko mesto v ugodnem zemljepisnem položaju, je eno največjih industrijskih krajev Jugoslavije, kulturno in gospodarsko središče slovenskega Podravja, turistično izhodišče.

od tu in tam

BLED

Letošnja prvomajska regata je dobro uspeła. Tekmovalo je več kot šeststo veslačev iz 29 jugoslovanskih klubov. Jezero je bilo le rahlo valovito, dež pa je začel padati šele proti koncu tekmovanja. Zelo dobro so se izkazali nekateri veslači iz Slovenije, zlasti domači-

kajpada nas zanima, kaj je novega doma

na Krašovec in Janša, ki sta bila nepremagljiva v dvojcu brez krmarja. Ta regata je bila izbirna za sestavo ekipe, ki bo zastopala našo državo na mednarodni tekmi v nemškem Mannheimu ter na svetovnem prvenstvu v Vichiju.

CELJE

Pred leti ustanovljena domača nega bolnikov se je v občini zelo obnesla, saj je razbremenila že tako prenapolnjene bolnišnice. Nekaj časa je bilo nerešeno vprašanje financiranja te oblike zdravstvenega skrbstva. Letos spomladi pa se je občinska zdravstvena služba odločila za prevzem teh stroškov, tako da občanom odslej ne bo treba segati v lasten žep. V občini je bilo meseca aprila šestdeset oskrbovancev, za katere je skrbelo sedem negovalk.

CERŠAK

Občani so pred letom dni sklenili urediti samoprispevek za ureditev lokalnih cest, ki so bile v zelo slabem stanju in so pozimi delale voznikom velike preglavice. Letos so začeli z asfaltiranjem ceste pri Srebotju, na druge ceste v krajevni skupnosti pa navozili gramoz, tako da je sedaj mogoč dostop z vozilom do vsake hiše. Uredili so tudi javno razsvetlavo in oddaljene kraje oskrbeli s pitno vodo. Večino del so opravili krajani v prostem času, kar je zelo znižalo stroške.

HRPELJE

Uprava steklarne se je odločila za dograditev obrata in za posodobljenje proizvodnje pihanega stekla. Že sedaj izdelajo za domače in tuje kupce za okoli pet milijonov dinarjev steklenih izdelkov, z novimi proizvodnimi zmog-

ljivostmi pa se bo proizvodnja povečala kar za trikrat. Steklarji oskrbujejo s svojimi izdelki farmacevtsko, kozmetično in prehrambeno industrijo. Naložba bo stala okoli 180 milijonov dinarjev.

KAMNIK

Tradicionalnega košarkarskega turnirja paraplegikov „Kamnik 83“ so se udeležile kakovostne ekipe iz Slovenije, Hrvaške, Vojvodine, Nemčije in Irana. Najbolje se je odrezala slovenska ekipa, ki je premagala ekipo iz Ravensburga z 39 : 38. Tuje ekipe so se izrazile zelo pohvalno o gostoljubnosti prirediteljev in o dobri pripravi tekmovanja. Na slovesni otvoritvi je sodelovalo tudi kulturno-umetniško društvo iz Most pri Komendi, ki je zapelo nekaj slovenskih pesmi.

(dalje na strani 9)

TUJCI O TURIZMU V JUGOSLAVIJI

● Gaston d'Giavajon se v svojem zapisu (v pritožni knjigi) pritožuje nad našo kuhinjo, seveda, saj je Francoz, oni pa imajo, kot veste, eno najboljših kuhinj na svetu.

Pravi, da je na neki naši zabavi poskusil posebno specialiteto — vola na ražnju. Pravi pa, da je bil ta vol tako trd, da mu sploh ni bilo jasno, ali grize vola ali tisti voz, ki ga je vlekel vol, ko je bil še živ.

Taisti Gaston se pritožuje tudi nad hotelsko kuhinjo. Trdi, da glavni kuhar sestavlja menije z blitvo, špinačo, graham, stročjim fižolom in solato, če pa ima gost srečo, lahko na svojem krožniku najde celo kak košček mesa. Ali so turisti prišli na čudovito jadransko sonce in morje porjavet, ali pa so prišli pozelenet od tega silnega zelenja, se sprašuje zgoraj citirani turist.

● Signor Mario Sesuale iz mesta Belitempi Ponterossi se pritožuje in pravi, da mu niso všeč naši natakariji. Meni, da bi morali nekateri natakariji pogosteje prati svoje bele srajce, saj so včasih tako umazane, da gosti natakarije nehote zamenjajo z avtomehaniki iz servisa in namesto zrezka ali paštašute zahtevajo od takega natakarija vplinjač, svečke ali platino za svoj avto.

● Herr Fritz von Witz iz Oberuntenbervaldorfa je v pritožno knjigo zapisal, da je zelo zadovoljen, ker se mu je uspelo na plaži porezati s steklom razbite pivske steklenice. Srečen je bil zato, ker je bila to steklenica njegovega najljubšega piva, poleg tega pa je dobil tudi nagrado hotela, ki mu pripada plaža, saj je bil herr Fritz jubilejni, stoti gost, ki se je porezal na tej plaži. Nezadovoljen je bil le zaradi pomanjkanja tujega tiska, pa tudi to se je do neke mere uredilo, saj je na plaži našel nekaj izvodov listov iz svoje domovine, ki so jih njegovi rojaki tu pustili še prejšnje poletje, na srečo pa od tedaj še nihče ni očistil te plaže.

● Mister Bill Texas iz Killtowna misli drugače. V knjigo je zapisal, da je nehote postal pevec naših zabavnih melodij. Pravi, da je, kadarkoli je v trgovinah spraševal po kavi, pralnem prašku, maslu, mesu in podobnem, vedno slišal odgovor ljubeznivih prodajavcev: „No, no, no, mister“. Tako se je na pamet naučil tisto pesem, ki jo poje Tereza Kesovija: „O nono, nono, nono, dobri moj nono...“ in bi nas lahko zastopal na Evroviziji.

Prav tako, je navedel v svoji pritožbi, da pri nas od vseh kulturno-zabavnih priziditev poznamo v glavnem le stave o tem, kdo bo in kdo ne bo stopil na morskega ježka, koga bo in koga ne bo oplazila meduza, kdo bo najdlje čakal na naročeno kosilo, komu bo in komu ne bo uspelo dobiti proste privatne sobe in tako naprej.

DELO, Ljubljana, 26. apr. 83/2.

bivša profesorica modroslovja v Leningradu Tatjana Goričeva:

Kristus ali nič

Pred leti je na srečanju v Dragi predaval slovenski duhovnik iz Belgije in zatrjeval, da je Rusija danes ognjenik, ki izmeče največ krščanske lave. To trditev je do zadnjega potrdila profesorica modroslovja v Leningradu — in sedaj slušateljica bogoslovja v Parizu, Tatjana Goričeva v predavanju v Tinjah na Koroškem (14. aprila).

Pripoved je začela s splošnim orisom življenja (če se to še sme imenovati življenje) v državi, kjer so bili okovi kapitalizma zdrobljeni pred 60 leti, srečni osvobodenci pa ves ta čas lahko ugotavljajo samo to, da se okovom zdaj drugače pravi — okovanost pa slejkoprej ostaja, in je vedno hujša.

Če je carsko gospodarstvo temeljilo na napol svobodnih mužikih, katerih položaj pa se je po zemljiški odvezi in uvedbi Dume kot zametka parlamentarnega življenja vendarle izboljševal, pa temelji današnje sovjetsko gospodarstvo po pripovedi Tatjane Goričeve na državnem suženjstvu kakih petih milijonov internirancev v sovjetskih tabo-

riščih, ki jih ne varuje nobena človeška ustanova na svetu. Kdor je videl življenje za temi žicami, je dejala predavateljica, niti za trenutek ne podvoji več v obstoj zlih duhov.

SUŽENJSTVO MILIJONOV

Sorazumno zadovoljivo in redno so po predavateljicinih besedah preskrbljena z živili in drugimi vsakdanjimi potrebščinami samo največja mesta in turistična središča, ki so hkrati edino dovoljeno okno v svet. Na podeželju baje vlada lakota in neskončne vrste pred trgovinami, kar je poglavitni razlog strahovitega pritiska prebivavstva v velika mesta.

Možje se množično predajajo pijači, žene pa nosijo vse breme preskrbe, vzgoje otrok, pri čemer njihovi neboljani možje često ne štejejo več kot en težaven otrok več. Ruska žena pa je tudi steber starodavne in prebujajoče se ruske Cerkve.

Režim se v bistvu ne sklicuje več niti na ideologijo, temveč samo še na

golo silo. V tej deželi praktično nihče ne bere Marxa, Lenina pa zgolj za izpitne potrebe. Iz marksističnega izražja se norčujejo že malčki v otroških vrtcih. Na vsem tem pa se kot plesen razraščata posmeh vsemu in dvom o vsem kot bistveno duhovno jedro sovjetske uradne družbe.

Pokojni „rdeči car“ (tega imena mu niso dali zahodni reakcionarji, ampak komunisti sosednje dežele . . .) Leonid Brežnjev je baje svojčas obljubljal, da bo še pred iztekom sedemdesetih let pokazal na moskovski televiziji zadnje žive in delujoče duhovnike. Napoved se je uresničila z nekoliko drugačnim slovesom . . .

Po besedah Tatjane Goričeve danes vsa Rusija vre od krščanskega kvasa. Če se je v šestdesetih letih še zdelo, da so stare „babuške“ res poslednji obiskovavci tistih redkih cerkv, ki jih oblast ni zaprla, pa se danes dogaja celo to, da so morali oblastniki v Leningradu zapreti enega najpomembnejših „muzejev ateizma“, ker so mladi trumoma hodili vanj molit.

KRISTUS ALI NIČ

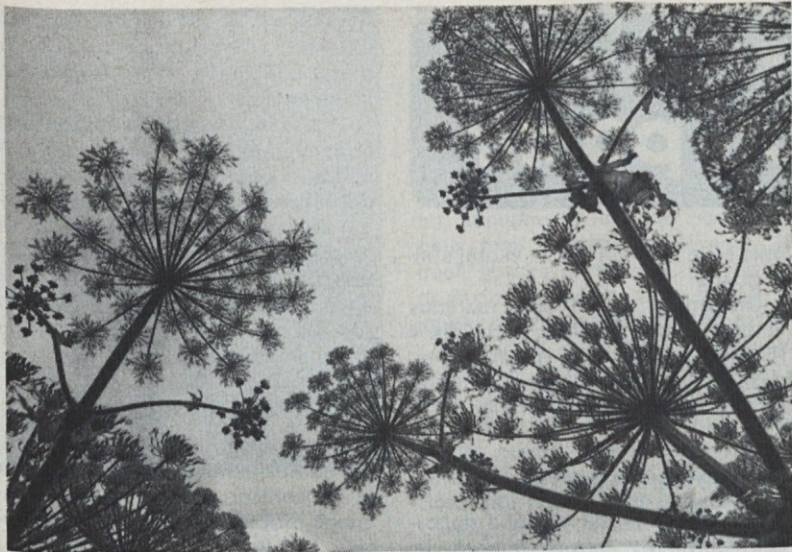
Vse, kar je v Rusiji kulturno, znanstveno in značajsko kaj vrednega, se po besedah predavateljice približuje ruski pravoslavni Cerkvi ali pa drugim krščanskim občestvom. Celotni majhni otroci pri baptistih so pripravljani na vsakršno žrtve in si upajo celo v šolo

Fotografija: PAPEŽ je pri splošnem sprejemu nekemu od vernikov, ki mu je klobuk padel na tla, tega mirno pobral.

• ŠVEDSKA KRALJICA Viktorija je po rojstvu prvega otroka naročila nekemu pastorju, naj pripravi primeren otroški molitvenik, ker pač takega molitvenika ni. Ta je zbral 60 otroških molitev z vsega sveta v „Viktorijin molitvenik“. Tiskali so ga v 80.000 izvodih. Kraljica je rekla, da daje krščanska vzgoja v življenju oporo, zato morajo starši učiti otroke moliti. Švedska kraljevska družina moli zjutraj in zvečer, pred jedjo in po njej.

• OSREDNJI ODBOR NEMŠKIH KATOLIČANOV (ZdK) v ZR Nemčiji je izjavil, da je za sedanjo ogroženost miru krivo takó naraščanje uničevalnih sredstev kot komunistični svetovni nazor, ki je s svojimi totalitarnimi načrti odločilni dejavnik za oboroževanje. Ta ogroženost miru terja odgovor. Vanj spadajo pogovori, spoštovanje človekovih pravic in osnovnih svoboščin, ki jih KP zatira, obvarovanje miru, ne kakršnega koli, ker bi bil tak mir lahko tudi mir pokopališč, marveč mir v svobodi in pravici.

prikazati se s križem. Po vaseh se spet prebujajo karizmatični „starci“, ki jih poznamo iz ruskega leposlovja. Imajo darove zdravljenja, izganjanja demonov, predvsem pa dar živega pričevanja za Kristusa.

Izbira je samo tale: ali Kristus ali Nič. Ali krščanstvo v sovjetskih katakombah, ki neverjetno spominja na prve krščanske občine v Rimu — ali posmeh vsemu in dvom o vsem, v totalitarni oblastniški vpregi, ki spet neverjetno spominja na pokvarjeni in propadajoči stari Rim . . .

Nato je Goričeva orisala lastno duhovno pot, ki je peljala od stroge „sovjetske“ družinske vzgoje, preko komsomolske kariere, do srečanja s Sartrom, Camusom in Heideggerjem, pa nazadnje do stika z jogo, kjer je odkrila, da obstaja v človeku tudi kaj takega kot duh. V neki jogijski knjigi je naletela tudi na očenaš, za katerega nikoli prej ni slišala. Po petkratnem zaporednem branju jo je v hipu presvetilo: „To je vse res . . .“

Postala je kristjanka, kar je seveda takoj prineslo izgubo vzgojne službe.

IZGON IZ DOMOVINE

V Leningradu je delovala v duhovnem krožku, ki je KGB (= tajno policijo) tako vznemirjal s svojo odkritostjo, da so se nekaj časa delali, kakor da ga ne opazijo. Izhajanje časopisa Žena in Cerkev pa je vendarle prisililo „ljud-

sko oblast“, da je pokazala, kaj zna.

Goričeva jo je zaradi svoje poznanosti na Zahodu odnesla še dokaj poceni: z izgonom. Večina njenih prijateljev in prijateljic je v taboriščih, zaporih in psihiatričnih klinikah. To slednje, izum dobrodušnega Nikite, je največji strah ruskih svobodoljubov. Postavili so jo pred izbiro — ali naj odide, ali pa se bodo znesli nad njenimi starši.

Goričeva je velik optimist glede prihodnosti duhovne in krščanske obnove v Rusiji, a prav tako velik pesimist glede možnosti skorajšnjega konca komunistične diktature. Podobno kot veliki ruski mislec Berdjajev, tudi Goričeva meni, da se tej diktaturi ni mogoče zoperstaviti od zunaj, s silo, temveč le od znotraj, z duhovno spreobrnitvijo. Spreobrnitev bi spodnesla postavu strahu, ki je osnovni vzvod vsake tiranije.

Predavanje je Tatjana Goričeva končala s pretresljivo prošnjo, naj storimo za njeno domovino tisto največjo stvar, ki je je človeško bitje sploh zmožno — in sicer zmožno v vseh različicah svoje reve in nemoči — naj molimo za spreobrnitev Rusije. Ne za tiste v boljševiskih kacetih, ki so po njenih besedah najsrečnejši ljudje, kar jih je kdaj srečala, saj dobro vedo, za kaj trpijo, temveč za one, ki se utaplajo v močvirju dvoma o vsem in brezmejnega zla; ki ne vedo za Kristusa, in potem takem tudi ne za svojega bližnjega.

Vinko Ošlak

• **PRINC GONZAGA** je naslov povesti o sv. Alojziju izpod peresa znanega pisatelja Hünermanna. Pred kratkim je izšla povest tudi v slovenskem prevodu. Ime pisatelja jamči, da je pisana zanimivo in prijetno. Namenjena je predvsem mladim bravcem. Cena 150 din.

• V romarski cerkvi v Velesovem na Gorenjskem je nastopilo devetnajst OTROŠKIH IN MLADINSKIH zborov iz Gorenjske. V pozdravu jim je kanonik Golob med drugim rekel: „Bogu in narodu je zvesta tista družina, ki skupaj poje in molli. V pesmi bije srce naroda. Narod, ki hoče živeti, mora rasti iz kulturnih in verskih korenin.“

• Ob obletnicah ali smrti STAREJŠIH SLOVENSkih DUHOVNIKOV vedno znova beremo o njihovih povojnih težavah. Pred kratkim je umrl Ivan Pavlin, „gotovo ena najsvetlejših duhovniških osebnosti med nami . . . Leta 1948 je moral župnično zapustiti in oditi v zapor za pet let.“ — Biseromašnik Janko Kokošinek je povedal: „Kmalu po vojni so bile težave, saj so se kar naprej vrstila zasliševanja. Nekaj časa sem še imel veronauk v šoli, za tem v cerkvi, nekaj časa pa še to ne.“ (Po DRUŽINI).

• **ODPRI SRCE** je naslov knjižici, ki bo lahko koristen priročnik za boljše obhajanje svetega leta. Vsebuje informacijo o svetem letu (tudi o odpustkih), odlomke svetega pisma za premišljevanje in najnujnejše molitve za svetoletne pobožnosti. Stane 40 dinarjev.

ob stoletnici rojstva ljubljanskega škofa Rožmana

dobri pastir

9. marca letos je minilo sto let od rojstva sedaj že pokojnega ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana. Zato je prav, da v nekaj nadaljevanjih prikažemo njegovo življenje in delo. Poseben razlog za to je, ker so ga nekateri iz našega naroda z lažmi in naltolcevanji umazali, pa mu slovenska Cerkev domá ne sme vrniti dobrega imena.

MLADOST

Dolinčiče so raztresena vasica v šmihelski župniji, ob vznožju Pece na avstrijskem Koroškem. Od glavne ceste Dobrla vas—Pliberk so precej odmaknjene. V tej vasi se je 9. marca 1883 rodil Gregorij Rožman.

Bil je najmlajši od sedmih otrok. Družina je bila globoko verna. Najbolj jo je povezovala molitev in dobrot: berači so bili pri Pongárču —

tako se je reklo pri hiši — skoraj stalni gostje.

Gregorij je opravil šest razredov ljudske šole v Šmihelu, sedmega v Pliberku, potem se pa vpisal na gimnazijo v Celovcu, na kateri je maturiral z odličnim uspehom (1904).

DUHOVNIK IN KAPLAN

Odločil se je, da postane duhovnik. Vstopil je v celovško bogoslovje. 1907 je bil posvečen v duhovnika in opravil novo mašo v Šmihelu. Te se je udeležilo ogromno ljudi. Šmihel je posebno tisti dan pokazal svoj slovenski obraz: vihralo je neobičajno veliko slovenskih zastav.

Ko je opravil mladi duhovnik še zadnji letnik bogoslovnih študij, je bil imenovan za kaplana v Borovljah.

Tamkajšnji župnik Klemenčič je bil doma pri Sv. Juriju ob Ščavnici na

Štajerskem. Ni bil posebno goreč dušni pastir. Cerkev in cerkvena oprema je bila zanemarjena, versko življenje mrtvo.

„Rožman je v faro prinesel duha in življenje“ (priča). Dal je popraviti cerkvena oblačila, naročil nova, uvel šmarnice, zavzeto in sijajno pridigal, veliko spovedoval, navezal stike na mladino, ki ga je oboževala, znal tolažiti bolnike. Začeli so prihajati k njemu k spovedi tudi od drugod, pa tudi so ga druge župnije vabile, da jim je šel pridigat in predavat.

NA ŠTUDIJ NA DUNAJ

Celovski škof Khan je postal pozoren na Rožmanove talente — nanj ga je opozoril dr. Lambert Ehrlich, kanejši profesor na bogoslovni fakulteti v Ljubljani. Poslal ga je na Dunaj nadaljevat bogoslovne študije (jeseň 1909). Rožman je stanoval na Dunaju v Avguštinju, duhovniškem zavodu, ki je bil v tesni zvezi z dvorom. V sto letih njegovega obstoja je postalo nad sto njegovih gojencev škofov.

Bogoslovni študij na dunajski bogoslovni fakulteti je bil zelo težak. Rožman ga je v treh letih končal z odličnim uspehom.

v Sloveniji je premalo duhovnikov

Nenavadno domiseln je bil uvid sedanjega papeža ob začetku letošnjega svetega leta, da je naš Gospod povabil k molitvi za duhovne poklice ravno zato, ker je imel pred očmi trpljenje sveta: „Ko je Jezus videl množice, so se mu zasmilile, ker so bile izmučene in razkropljene kakor ovce, ki nimajo pastirja. Tedaj je svojim učencem rekel: Žetev je velika, delavcev pa malo. Prosite torej Gospoda žetve, naj pošlje delavcev na svojo žetev!“ (sveto pismo).

Upad duhovnih poklicev se je v Sloveniji pojavil razmeroma pozno. A se je. V dobrih desetih letih se je število bogoslovcev zmanjšalo za več kot štirikrat (1970: 271; 1981: 63).

V matični slovenski Cerkvi so odkrili vzroke tega: splošna odsotnost duhovnih vrednot v družbenem življenju; praktični materializem; kriza zakona in družine; protiverska propaganda; poskusi TV, radia in časopisov, prikazati vlogo duhovnikov in redovnikov v čim slabši luči; zameglitev vloge duhovnih poklicev ob različnih koncilskih poudarkih (o splošnem duhovništvu, vlogi laikov v Cerkvi, ovrednotenju zakona).

Nastali so poskusi za vzpodbudo duhovnih poklicev: molivci, ki vsak dan molijo zanje (danes jih je že nad 3000); duhovne vaje za mlade; škofijski molitveni dan duhovnikov in redovnih oseb; nedelja Dobrega pastirja (4. velikonočna), ki pogloblja zavest, da smo dolžni skrbeti za poklice vsi, predvsem s pristnim krščanstvom.

po DRUŽINI

PREFEKT IN PROFESOR V CELOVCU

Ko se je vrnil v Celovec, je postal študijski prefekt v deškem semenišču Marianum, katerega gojenec je bil v gimnaziji on sam. Po enem letu je dobil še imenovanje za docenta cerkvenega prava na tamkajšnjem bogoslovnem učilišču, kasneje pa tudi za docenta moralnega bogoslovja. Poleg tega je bil duhovni vodja bogoslovcev, njihov spovednik in podpravatelj bogoslovja.

Pri dijakih je bil močno priljubljen, ker je znal z njimi ravnati in je imel zanje srce. Njegovi študentje so ga ocenili takole: „*Bil je eden najljubše-nivejših profesorjev, kar smo jih imeli.*“ — „*Znal je s humorjem začiniti predavanja, ki so sama na sebi bila suhoparna. Obenem pa je bil mož srca, ne samo razuma.*“ — „*Nekako čutili smo, da je duhovnik z dušo in telesom, in njegovo duhovništvo je imelo nekaj prisrčnega.*“ — „*Bil je dober spovednik, dostikrat je v cerkvi že pred peto uro zjutraj opravil pobožnost križevega pota, preden je zvo-nec bogoslovce budil iz spanja.*“ — „*Nikdar ni delal razlike med pripadniki ene in druge narodnostne skupine na Koroškem, ne pri predavanjih, ne zasebno. S svojo osebnostjo je izrazil naval nasprotstva.*“ — „*Nekateri so ga zaradi njegovega odločnega slovenskega prepričanja zelo napa-dali.*“

Rožmanova želja je bila, da bi postal župnik v kakšni gorski vasi. Za-

to ni čudno, da je tudi kot profesor rad pomagal duhovnikom v dušnem pastirstvu. Ob nedeljah jim je maševal in pridigal, rad pa je sprejel tudi duhovne vaje in druge večdnevne verske prireditve. V okviru Slovenske krščanske socialne zveze, ki je vodila vse versko, prosvetno, socialno in narodno obrambno delo med koroškimi Slovenci, je imel mnogo predavanj po raznih društvi na deželi, tako da ga je kmalu spoznala vsa južna Koroška.

Nikdar ni nastopil na kakšnem političnem shodu ali zborovanju. Tudi ni bil nikdar odbornik kakšnega političnega društva. Kljub temu so ga nemški prenapeteži napadli zaradi nameravanega misijona v Borovljah (v postu 1918) zaradi njegovih „*panславističnih idej in sovraštva do Nemcev.*“ Župnik je zaradi teh napadov misijon odpovedal.

BEGUNEC V MOZIRJU

Že pred koncem 1. svetovne vojne se je sprožila načrtovana obrekovalna gonja proti duhovnikom na Koroškem. Jeseni 1918 so nekatere od njih aretirali, druge pregnali z župnij, nekatere cerkve oskrnili, župnišča oplenili. Še bolj grozni so bili dogodki ob nemški ofenzivi (aprila 1919). Duhovniki, ki so ostali na župnijah, so bili izpostavljeni strahovanju, nasilju in ropanju. Pred njimi se je vrsta duhovnikov umaknila na slovensko Štajersko. Tudi Rožman je odšel za nekaj tednov v Mozirje.

NAZAJ NA KOROŠKO

Konec maja 1919 so jugoslovanske čete spet zasedle južno Koroško. Iz Mozirja so se vrnili slovenski begunci, med njimi tudi Rožman.

Po avstrijski mirovni pogodbi v Parizu je bilo določeno, da se v delu južne Koroške izvede plebiscit, ljudsko glasovanje. Ozemlje je bilo razdeljeno v cono A in B. Južna cona A je bila s tem cerkvenopravno odrezana od škofije v Celovcu, zato je bil prošt v Dobrli vasi imenovan za generalnega vikarja, Rožman pa za njegovega pravnega svetovavca. Nastanil se je v Pliberku.

(dalje na strani 34)

ali se kdaj spomn- nite, da smo v svetem letu?

Papež je določil za glavni cilj tega svetega leta spreobrnjenje: vsak kristjan naj bi iz dneva v dan postajal boljši, iskal spravo z Bogom, ljudmi in seboj.

Od te trojne sprave je treba potem narediti korak naprej: k iskreni, pristni ljubezni do Boga in ljudi. „Resnično krščanska vera in življenje se morata nujno razcvetiti v ljubezen, ki uresničuje resnico (= se ne umika v udobno diplomacijo, molk, skrb, da „nas bodo imeli drugi radi“) in pospešuje pravico“ (na delovnem mestu, v družbeni ureditvi, pa tudi v družini).

Oboje — spreobrnjenje in uresničevanje ljubezni — bo možno vršiti le, če se poglobimo v Jezusa Kristusa in ga nedejano vzljubimo.

Na ta način bomo vsi kristjani nevernemu, v snov zagledanemu svetu živa priča, da brez Gospoda ni mogoče ničesar storiti, saj ni dokončne rešitve v nikomer drugem kot v njem. „Zares je samo Kristus naš mir. Njegova zmaga nad grehom svetla se mora odražati v naši zmagi ljubezni nad sovraštvom, tekmovalnostjo, sovražnostjo med narodi, v zmagi ljubezni znotraj posameznih skupnosti in v srcu vsakega posameznika.“

To so papeževe misli: Ali ne bi bil pomemben del našega svetoletnega spreobrnjenja v tem, da bi poskusili zares pregledati svoje življenje? Saj je največja ovira za spreobrnjenje prav v tem, ker se tako malo poznamo.

Ijubi očel!

Kadar odnos med očetom in materjo ni v redu, se to kaže tudi na zunaj. Človek mora ljubit in biti ljubljen. Če se npr. žena ne potrudi, da bi ljubila in bila ljubljena, si mora očel poiskati drugega človeka za ljubezen. Lahko ga najde v svoji hčerki. S tem pa postane hčerka preobremenjena.

Otrok hoče in mora ostati otrok, otrok svojih staršev, ki se imajo med sabo radi. Dekleta, ki morajo sprejeti od očeta ljubezen, ki bi jo moral on dajati svoji ženi, se nanj tako navežejo, da večkrat sploh nimajo želje, da bi si poiskale moža.

Otroci imajo radi, da jih božamo. Šin se rajši stisne k materi, hčerka k očetu. Oba pa se morata stisniti tudi drug k drugemu, kajti veselje nad tem potrebujeta za prihodnji zakon. Nežnost je nujna.

Če ne najdejo otroci v lastni družini partnerja, h kateremu bi se stisnili, je nevarnost, da izgubijo do tega veselje, kar bi bilo velika izguba za njihov prihodnji zakon, ali pa iščejo prezgodaj partnerja zunaj družine.

Ne samo deklice, tudi dekleta potrebujejo očeta kot partnerja, h kateremu se lahko „stisnejo“. Prav v letih zorenja je potreba po tem posebno močna.

Če hočejo biti starši svojim otrokom dobri partnerji za to, da se k njim stisnejo, je nujen pogoj, da so si najprej sami dobri zakonski partnerji. Če so si, potem ostane oče svoji hčerki vedno le oče, mati svojemu sinu le mati.

Ernst Ell, MODRI STARŠI — SREČNI OTROCI

čemu sploh duhovniki?

Odgovor na gornje vprašanje najdemo v dveh stvkih svetega písma: „Bog je svet tako ljubil, da je poslal svojega edinega Sina, da bi se svet po njem zveličal“ (apostol Janez); „Hodi za meno, naredil te bom za ribiča ljudi!“ (Jezus prvemu učencu).

Srečanje bolnikov na Brezjah — z duhovniki in škofi.

Iz teh dveh izjav zvemo, da je tak pač božji načrt. Bog hoče pripeljati vse ljudi v nebesa. Zato je poslal na svet svojega Sina. Ta nam je s prelitjem krvi na križu vrnil božje življenje in takó odprl nebesa. Svoje delo je potem zaupal ljudem, do konca sveta. Poklical je učence, za njimi klíče duhovnike. Ti naj vodijo njegovo božjo družino, ljudem naj oznanjajo njegov nauk in jim delijo svete skrivnosti.

Duhovniki se torej niso postavili sami. Postavil jih je Bog. „Niste vi mene izbrali, ampak jaz sem vas izvolil, da obrodite sad in vaš sad ostane.“

Čeprav je v očeh nevernega sveta duhovnikovo življenje izgubljena eksistenca, je v božjem načrtu to od vseh poklicev na svetu sploh najodličnejša služba: duhovnik je pritegnjen v same božje skrivnosti.

Apostol Pavel se je tega zavedal: „Od Kristusa smo poslani, kakor da Bog po nas govori... Imejte nas za upravitelje božjih skrivnosti.“ V našem času pa je nekdo zapisal: „Svet potrebuje bankirje, potrebuje industrialce, zdravnike in umetnike. Potrebuje pa tudi ljudi, ki bodo služili bistvenemu, ljudi, ki bodo znali povedati besedo takrat, ko postanejo vse besede tega sveta nekoristne; besedo, od katere bodo zažarele oči tedaj, ko bodo vse zvezde ugasnile; besedo, ki bo znala odpreti studence, ko bodo vsi izviri tega sveta zaprti“ (Sonnenschein).

Vsekakor je le krščanstvo — tega pa brez duhovnikov ni — porošvo za zdravo življenje naroda in njegov obstoj. Ateizem je v opreki z Gospodarjem zgodovine.

(nadaljevanje s strani 3)

KRŠKO

Čeprav so se proizvodni rezultati v papirnici v primerjavi z lani občutno zboljšali, pa jim je inflacija v prvem četrtletju zagodla z izgubo v višini 100 milijonov dinarjev. Papirničarji so v prvem letošnjem trimesečju proizvedli 32 tisoč ton časopisnega papirja in 34 tisoč ton celuloze. S tem uspehom so omogočili redno izhajanje politično-informativnega tiska. Izhod iz stiske pa vodi le preko povečanega izvoza celuloze na devizno tržišče. Zahtevajo tudi, da tovarni ostane 75 odstotkov deviznega zaslužka.

KRANJ

Smrt najuspešnejšega slovenskega alpinista Nejcja Zaplotnika v himalajskih gorah je žalostno odjeknila v Kranju, njegovem rojstnem kraju. Planinska zveza Slovenije je v dvorani občinske skupščine pripravila žalno slovesnost, ki so se je udeležili številni slovenski planinci. V govorih in pismih, ki jih je prejela pokojnikova družina, je bilo poudarjeno, da je ta smrt velika izguba za slovenski alpinizem.

KROPA

20-letnico sodelovanja na kulturnem polju sta proslavila domače kulturno-umetniško društvo Stane Žagar in SPD Radiše iz Koroške. Oba slovenska zbora sta na jubilejni priveditvi z narodno pesmijo navdušila številno občinstvo. Ob tej priliki so izdali tudi jubilejno knjigo, kjer so prikazali zgodovino sodelovanja in sedanje kulturno življenje v obeh pobratenih mestih.

LAŠKO

Glasbene šole celjskega področja so se v kulturnem domu predstavile številnemu občinstvu. Poleg solistov so nastopile tudi večje skupine, med katerimi se je najbolj izkazal harmonikarski orkester žalske glasbene šole. Tudi ta revija glasbenega znanja je mladim gojencem nudila priložnost za popularizacijo glasbenega izražanja in izmenjavo strokovnih izkušenj. Pokrovitelj glasbene revije je bila laška pivovarna.

LENDAVA

Radio Murska Sobota je v tem kraju ob madžarski meji odprl lokalni studio,

med vesticami

Z izrezki iz slovenskih in tujih listov skušamo prikazati resnično podobo sedanjega slovenskega trenutka. Čeprav smo pri izboru za resnico nadvse natančni, odgovarjajo končno za utemeljenost poročil njih pisci oziroma uredništva zadevnih listov.

SVOBODNA SLOVENIJA: OB STOLETNICI ROJSTVA ŠKOFA ROŽMANA

Kako, da je škof Rožman zapustil svojo čredo, ko je toliko zatrjeval, da ostane z njo tudi v najstrašnejših trenutkih?

Pregovorili so ga za odhod iz Slovenije z rešilno prevaro, kakor poroča p. Odilo Hajnšek:

„Tiste dni pred prevratom so prišli k dekanu K. Koširju na Žihpolje na Koroškem od zmage malo vinjeni partizani, ki so dekanu odkrito povedali, kaj bodo napravili z ljubljanskim škofom, ko ga dobijo v roke: ‚V kletki za prašiče ga bomo vozili po vsej Sloveniji, pretepali in mučili ga bomo, jermene bomo rezali z njegovega hrbta; oči mu bomo iztaknili in jezik izruvali; končno ga bomo na Kongresnem trgu v Ljubljani obesili in bo tam tri dni visel.‘

Dekan Košir je preplašeno vprašal: ‚Pa tega vendar ne boste naredili s škofom?‘

Oni so odgovorili: ‚Tako je sklenjeno.‘

(To je dekan Košir pravil januarja 1946 pričam v Kotmari vasi.)

Dekan Košir je tekel k celovškemu škofu Roracherju, ki je bil prav tiste dni premeščen v Salzburg; razložil mu je in ga prosil, naj Rožmana na kakšen način pokliče v Celovec. Škof je napisal pismo in ga poslal v Ljubljano po jezuitu Heinzlu, ki je takrat oskrboval faro v Kranju, v tem smislu, da ga vabi nujno v Celovec na važno posvetovanje, ki je že zaseden po zahodnih zavezniških četah.

Škof je dobil pismo na prvi petek maja 1945; sklical je kapitelj, ki ga je enodušno skoraj prisilil, da gre v Celovec.

Tako ga je celovski škof rešil pred smrtjo.

Da ni mislil škof ostati dalj časa zdoma, priča to, da ni vzel s seboj več perila kot za enkrat preobleči se.“

SVOBODNA SLOVENIJA, Buenos Aires, 24. mar. 83/1.

DELO: NOVI ZVONOVI V VIDMU OB ŠČAVNICI

K temu pisanju me je spodbudil zapis Ivana Krefta v poštnem predalu z dne 9. aprila 1983. Zbolel me je tendenciozni očitek: „... kako smo po zvonjenju ugotavljali, ali je umrl bogataš ali siromak. Veliki zvon se je oglašal le takrat, ko je jemal večno slovo kdo bogatih... Najrevnejše so zadovoljili tudi s komaj slišnim zvonjenjem katerega izmed zvončkov, ki so se oglašali iz kapelic...“

Iz takega poročanja bodo seveda mnogi prišli do sklepa, češ Cerkev je držala z bogatimi, privilegije so imeli tisti, ki so imeli denar.

Dopuščam izjeme, v glavnem pa so bili slovenski duhovniki in z njimi celotna Cerkev na strani malega slovenskega človeka. Slovenski duhovniki so bili stoletja tesno povezani z ljudmi, ki so jim bili izročeni. Ljudje so jim zaupali, saj so v njih videli oznanjevalca božje besede in delivce božjega usmiljenja. V cerkvi so se naši ljudje zavedli svojega človeškega dostojanstva in svoje pomembnosti, da so pred Bogom enaki z drugimi. Vesela ali pa žalostna usoda naroda je bila tudi usoda duhovnikov.

Da pa je včasih kak veliki zvon zvonil samo bogatemu človeku, duhovnik ni bil nič kriv. Zvonar, ki je težki zvon zvonil (to pa, mimogrede povedano, ni lahko opravilo), je hotel biti za svoje delo plačan. Plačal pa je tisti, ki je zvonjenje naročil.

Razlike med pogrebnimi svečanostmi so, žal, vedno bile in tudi danes niso odpravljene. Po službeni dolžnosti sem bil navzoč že pri veliko pogrebnih. Pri nekaterih sem slišal več govorov, petje žalostink, pa tudi godba, ki pri mnogih pogrebnih nadomešča zvonjenje, je bila, pri veliki večini pogrebcev pa tega ni. Slišal sem, da pri nekaterih pogrebnih za te svečanosti poskrbijo razne organizacije.

Morda bi se lahko tudi danes kdo čutil prizadetega ali pa se mu lahko vzbuja nevoščljivost, češ, pri pogrebu tistega človeka je bilo tako vse slovesno, pri onem pa ne. Kakor so lahko nekdanji ljudje opazili po zvonjenju, ali je pokojnik bogat ali reven, tako lahko sklepajo po obsegu pogrebnih svečanosti tudi danes. In vendar smo državljani iste države in imamo vsi enako pravico do dostojnega pogreba.

Cerkev je vse privilegije pri pogrebnih obredih že zdavnaj odpravila. Za revne in bogate ima enak pogrebni obred. Enako zvonijo bogatim in revnim. Poznam tudi mnogo duhovnikov, ki sami zvonijo (zvonarje je namreč težko dobiti), da se kdo ne bi čutil prizadetega, če ne bi morda zvonilo.

Pri mnogih pogrebnih pa je prisoten edino duhovnik in samo njegov obred pove, da pokopavamo človeka. Brez tega obreda bi bil pogreb res žalosten. Zato duhovniki prisostvujejo tudi pogrebom, kadar svojci ne morejo plačati cerkvenega pogreba, in tudi takim zvonijo brez plačila. To delajo iz pietete do pokojnika in ker sočustvujejo z domačimi.

Na trditev, da zvonovi danes sploh nekaterim ne zvonijo več, ker to sodi v priborjene pravice, pa samo tole: nobenemu človeku ni Cerkev nikoli vsiljevala zvonjenja in ga tudi danes ne.

Jože Pacek, Čatež ob Savi

DELO, Ljubljana, 23. apr. 83/22.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG: VRHOVEC ZA VEČJE ZATIRANJE V JUGOSLAVIJI

Ozko usmerjeni partijski vodstvi republik Hrvaške in Bosne-Hercegovine sta začeli gonjo za ostrejši tečaj zatiranja v Jugoslaviji. Glavni zagovornik te usmeritve je, kot se zdi, bivši zunanji minister Josip Vrhovec. Pred hrvaškim CK je izjavil, da se „protisocialistične težnje“, ki jih usmerjajo tudi različna „središča v tujini“ in vodijo „posebno vojno“ proti Jugoslaviji, danes osredotočajo predvsem na mednacionalne odnose in se kažejo v „povzračenju nacionalizma“.

Med drugim je s tem v zvezi imenoval novo knjigo srbskega pisatelja Dobrice Čošića (*Resničnost in možnost*). Vrhovec je v svojem govoru ponovil tisto brezumno kritiko, ki jo je skupaj s partijskim šefom Bilićem naperil proti tisku, predvsem proti časopisu *Danas*. Ta kritika je bila najostrejša, kar jih je bilo v Jugoslaviji slišati.

Vrhovec velja za izrednega stremuha. V Zagrebu se daje s partijskim šefom Bilićem in hlepi po visokem mestu v Zvezi. Oba tekmeča se merita, kdo bo bolj oster.

V isti rog kot Vrhovec je nekaj dni prej zatrobil hrvaški notranji minister

kjer bodo pripravljali oddaje za pripadnike madžarske narodnostne manjšine. Doslej so oddaje zanje pripravljali v osrednjem radijskem studiu v Murski Soboti. Novi studio bo prispeval tudi k boljši obveščenosti zamejskih Slovencev v Porabju na Madžarskem.

LJUBLJANA

Dela slikarja Hinka Smrekarja (1883—1942) so še vedno zelo priljubljena. To je pokazala tudi razstava v Narodni galeriji, ki si jo je ogledalo okrog 15 tisoč ljudi. Njegova dela so še danes aktualna predvsem zaradi satiričnega in kritičnega dostopa do problemov tistega časa. Razstavljena dela bodo pokazali tudi drugod po Sloveniji.

LJUBLJANA

Aprila so se v slovenskem glavnem mestu občutno podražile nekatere komunalne storitve. Daljinsko ogrevanje stanovanj je dražje za 29,4 odstotka, cena za priključek pa kar za sto odstotkov. Cene zemeljskega plina so se povečale za 37 odstotkov. Oranžne žetone v mestnem potniškem prometu so zamenjali zeleni, ki stanejo 13,50 dinarjev.

MAJŠPERK

Letošnji krajevni praznik bo občanom tega majhnega gospodarskega središča v zahodnem delu Haloz še dolgo ostal v spominu. Na ta dan so namreč odprli novo zdravstveno postajo, v naseljih Preša in Spodnja Sveča pa so napeljali telefon. Prebivalci naselja Sestržeso so posebno veseli novega vodovoda. Zdravstvena postaja je bila zgrajena iz sredstev samopispevka, nekaj pa je prispevala tudi republiška zdravstvena skupnost. Z opremo vred je stala okoli 15 milijonov dinarjev.

MARIBOR

Prireditev „Vinski letnik 82“ se je pričela s strokovnim posvetovanjem o lanskih dosežkih in problemih v vinogradništvu. Zbrani vinogradniki so ustanovili društvo slovenskih vinogradnikov in enologov. Prireditev je popestrila tudi razstava vin iz podravskega in posavskega vinorodnega okoliša. Posebna komisija je ocenila tudi nekatera vina. Naziv vrhunskih vin so si prislužili rumeni muškati iz Haloz.

renski rizling iz Ljutomera in beli bur-
gundec.

MARIBOR

Z denarjem, ki so ga mariborski občani zbrali z drugim samoprispevkom, so v novem naselju Maribor-Jug zgradili novo zdravstveno postajo. Zgradba in oprema v njej sta stali okoli devetdeset milijonov dinarjev.

MARIBOR

Tovarna vozil in toplotne tehnike je v sodelovanju z neko nemško tovarno izdelala dieselski motorni vlak z aluminijasto konstrukcijo. Železniško gospodarstvo Ljubljana, naročnik te vlakovne kompozicije, se je zaradi dobrih izkušenj s tem vlakom na tujem odločilo, da naroči pri mariborskem podjetju še osem takšnih kompozicij.

MARIBOR

Znani mariborski glasbenik profesor Edvard Holuthaner je postal predsednik društva glasbenih delavcev Harmonija. V društvu je včlanjenih dva tisoč mariborskih glasbenikov in drugih estradnih delavcev. Prof. Holuthaner je bil več let direktor festivala narečnih popevk "Popevka zlate jeseni". Po njegovi zaslugi je ta festival dosegel precejšnje umetniško višino.

MURSKA SOBOTA

Lesno podjetje Platana drsi vedno globlje v izgube. Podjetje, ki zaposluje 180 delavcev, je imelo lani kar sedem milijonov dinarjev izgub. Podjetje pesti predvsem odplačevanje kreditov, s katerimi so pred leti zgradili novo proizvodno dvorano. Kmalu se je pa izkazalo, da ta dvorana ni primerna za industrijsko proizvodnjo. Uprava podjetja je izdelala sanacijski načrt, ki pa je po mnenju strokovnjakov le skupek želja. Tako predvideva načrt izvoz četrtnine proizvodnje na zahodno tržišče, čeprav doslej sploh še niso ničesar izvozili.

POSTOJNA

Slovensko fotografsko društvo je pripravilo mednarodno srečanje poklicnih fotografov. Udeležilo se ga je sedemdeset fotografov iz petih evropskih držav. Predavanja in razstave s področja portretne, industrijske in reportažne fotografije so se med seboj

Gazi. Niso mu po godu ne katoliški „kleronacionalizem“, ne „spletke srbskih pravoslavnih duhovnikov“, ne nobeden od obeh članov skupine *Praxis* Petrovič in Supek, pa tudi ne gospodarski znanstvenik prof. Horvat.

Vrhunčev ostri napadalni govor je znotraj hrvaškega CK naletel, kar je nemalo zanimivo, na odpor: hrvaških delavcev ne zanimajo gospodarski načrti, marveč dejanski uspehi gospodarske politike. V tem pa ne prihajata kot veli-veleuma v poštev ne Vrhovec ne Bilic.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, Frankfurt, 18. apr. 83/3.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG: V JUGOSLAVIJI SE ŠIRI NEZADOVOLJSTVO

Sedaj je prvokrat čutiti, da se med preprostimi občani v Jugoslaviji širi nevolja. Podražitev v prvem četrtletju letošnjega leta je s slabimi 10% znašala več kot kdaj koli prej. Ljudje opažajo, da jim dohodki neopazno kopnijo. 40% inflacije, če bo šlo tako naprej, bi bilo ogromno. Upravni nadzor cen se drobi; sicer je pa prinesel na splošno več škode kot koristi. Visoka inflacija je sad ukrepov, ki so bili sami po sebi nujni. Zunanjo vrednost dinarja je bilo treba zmanjšati, ker ni šlo lansko 20-%no razvrednotenje dovolj v korak s časom. Sedaj se podražitev uvoženega blaga, ki prihaja iz sprotnega razvrednotenja, takoj pokaže pri notranjih cenah kot takšna, ki pospešuje inflacijo.

Jugoslavija stalno objavlja načrte za povečanje izvoza, posebno v dežele s trdno valuto, ki se pa potem ne izpolnijo. Paket posojil za pomoč, ki jih bo Jugoslavija vsak čas dobila, bo omogočil poravnavo starih obveznosti, pa tudi napolnjenje denarnih rezerv (ki so grozljivo zdrknile na slabo 1,7 milijardo dolarjev) in uvoz najbolj nujnih surovin pa tudi porabniškega blaga. S tem bodo omogočili podjetjem nadaljnje obratovanje, in poskusili zavreti porajajoče se nezadovoljstvo. Tako za kavo kot za surovine, predvsem za naftne proizvode za izdelovanje pralnih praškov, so morali zbrati večje vsote deviz.

Ministrska predsednica Planinc je povedala, da je denarni položaj države slab. Prvič je priznala, da je morala Jugoslavija v letošnjem prvem četrtletju prositi za 1,5 milijarde dolarjev svojih dolgov podaljšanje plačilnega roka; nova posojila iz tujine so, kot se zdi, prišla prepozno. Tako bo morala Jugoslavija svoje dolgove v tujini do konca letošnjega leta zvišati za eno milijardo na nad 21 milijard dolarjev, namesto da bi breme dolgov zmanjšala. Nadaljnje znižanje življenjske ravni je neizbežno.

Jugoslovansko vodstvo je že pred časom spoznalo, da je sedanja kriza države prav tako kriza družbenega sistema, čeprav tega noče priznati. Najprej zato, ker bi se tiste reforme, ki bi gospodarstvo lahko ozdravile, dotaknile osnovnih načel socialističnega gospodarstva. Drugi dejavnik pa sestavlja očitna vodstvena šibkost partije in s tem režima. Počasi postaja to stanje predmet javne kritike, v tisku in na zborovanjih.

Nasproti tisku je partija danes v obrambi, kar sama uvideva. To pa ne ovira partijskih vodstev, da tam, kjer morejo, posamezne časnikarje odstavljajo ali prestavljajo.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, Frankfurt, 27. apr. 83/10.

GLAS KONCILA: ALI SME BITI PROSVETNI DELAVEC VEREN?

Direktor osnovne šole „Nemanja Vlatković“ v Donjem Vakufu je (22. nov. 81) podpisal odločbo: „Kisinu Mladenku, učitelju srbskohrvatskega jezika v osnovni šoli ‚Nemanja Vlatković‘ v Donjem Vakufu preneha na osnovi Odloka Zbora delovnih ljudi od 19. nov. 82 pravica do vzgojno-izobraževalnega dela na šoli, ker je ugotovljeno, da ne izpolnjuje dolžnosti učitelja v skladu

s členom 151 Zakona o osnovnem izobraževanju in vzgoji v SR BiH. Kisin Mladenko je prestavljen na delovno mesto upravnega delavca, ki ni vezano na vzgojno-izobraževalno delo v šoli."

Prizadeti se je pritožil in zahteval, da o tem primeru razpravlja in znova odloči Osnovno sodišče združenega dela v Zenici. Odločbo tega sodišča (11. jan. 83) je podpisala predsednica Sveta, stalna sodnica Aljanovića Dijana. Sodišče potrjuje prejšnjo odločbo Sveta šole, da se torej pritožba učitelja Kisina zavrača. Naveden je tudi pravi razlog: Kisin namreč „na razpravi ne oporeka, da je veren in da vabi za verske praznike k sebi domov duhovnika in da hodi redno v cerkev, a da misli, da to ni razlog, zaradi katerega ne bi mogel delati kot učitelj“. Kisin prav tako trdi, da „svojih verskih navad in misli ne vnaša v pouk, da pa njegovo ravnanje zunaj šole ne vpliva na delo, ki ga opravlja“.

Da bo stvar povsem jasna, stoji v obrazložitvi sodišča dobesedno: „Občinski družbeni pravobranilec samoupravljanja v Donjem Vakufu, ki je na razpravi poudaril, ni mogoče osebnosti učitelja razdeliti tako, da bi v zasebnem življenju opravljal vse verske navade, v pouk pa bi potem zavestno ali nezavestno ne vnašal svojih misli, in da kot tak ni sposoben poučevati na marksistični osnovi. Poleg tega, da lahko Kisin (ne samo zavestno, marveč tudi nezavestno) učencem vsiljuje pri pouku vero kot svetovni nazor, poudarja (pravobranilec), da vsak učitelj na učence vzgojno deluje ne samo v šoli, marveč tudi v svojem okolju. Ravno stalno sodelovanje Vakufa pri raznih verskih prireditvah lahko vpliva na učiteljevo nepravilno vzgojno spodbujanje. Pravobranilec dodaja, da je prav v občini Donji Vakuf opaziti, da obiskujejo otroci verouk v večjem številu, in gotovo je, da se vsiljuje versko gledanje učencem prek pouka v osnovni šoli.“

Zanimivo je nadaljevanje obrazložitve: „Kislin v pogovorih z uradnimi zastopniki ne odstopa od svojega vedenja, marveč stalno poudarja, da je veren, da obiskuje cerkve in da svojega ravnanja ne misli spremeniti... Res je, da ima po ustavi SFRJ kot občan svobodo veroizpovedi, vendar je tako ravnanje nezdruljivo z izvrševanjem učiteljskega poklica.“

To z drugimi besedami pomeni, da je po razsodbi Osnovnega sodišča združenega dela v Zenici učitelj lahko samo ateist, oziroma tisti, ki se povsod vede kot ateist. Taka razlaga ustave pa je za verne občane nesprejemljiva.

GLAS KONCILA, Zagreb, 17. apr. 83/4.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG: KAJ POMENI JUGOSLOVANSTVO?

Dvorana beogradskega študentskega doma je prenapolnjena; okrog tisoč ljudi, mladih in starih, se drena do hodnikov. Predrag Matvejević iz Zagreba, predsednik hrvaškega PEN-kluba, vodi pogovor z občinstvom o svoji knjigi *Jugoslovanstvo danes*, ki je pred kratkim izšla v Zagrebu. Predmet pogovora je izredno sodoben, kar je čutiti v naelektrnem ozračju v dvorani.

Študentje iz Macedonije začno takoj s svojimi posebnimi zahtevami: kako da ne more jugoslovanska skupnost macedonskemu narodu, ki je razdeljen na tri dežele in mu onkraj mej, predvsem v Grčiji, grozi rododom, ustvariti državne enote? Tudi Slovenci so še vedno razdeljeni na tri države. V čem je smisel jugoslovanske države, če ne v tem, da zagotovi svojim narodom mesto v svetu? Občinstvo hoče vedeti za razloge napačnega razvoja — „Imenujte imena!“, doni. Opazovavec je začuden: komaj kakšen namig na Tita. Če kdo omeni politike, jih prej v slabem smislu. Naenkrat skoraj odrešujoča beseda: „Za naš današnji slabi položaj je odgovoren samó eden — KP.“ Splošno ploskanje.

Republike in njihovi politiki, ki se poganjajo za lastne položaje, nosijo bistveno krivdo za gospodarsko in politično revščino — o tem, se zdi, so si

skladno dopolnjevala. V prostorih kraške muzejske zbirke so odprli razstavo fotografij slovenskih in avstrijskih fotografov.

PTUJ

Stalnima kupcema pri podjetju Perutnina, Sovjetski zvezi in Iraku, se je pridružila tudi Italija. Tja je to uspešno podjetje izvozilo v prvih treh mesecih letos prve tone piščančjega mesa. Lani so z izvozom 8,6 milijona kilogramov tovrstnega mesa zaslužili kar 11,8 milijonov dolarjev. Letos so izvozili že nad tri milijone kilogramov perutnine in zaslužili nekaj nad tri milijone dolarjev.

RAVNE NA KOROŠKEM

Več kot sto prireditev je bilo v letošnjih zimskih mesecih posvečenih 90-letnici Prežihovega rojstva. Najbolj so se seveda izkazali domači pevci, igralci in godbeniki. Seveda so se tudi v drugih koroških občinah s prireditvami spomnili pisateljeve obletnice. Na zaključni proslavi so nastopili pihalni orkestri iz Mežiške doline. Vrančevi kulturni dnevi so po mnenju opazovalcev zelo dobro uspeli.

SEVNICA

Astronavtski raketni klub Vega je bil tudi letos gostitelj simpozija o raketni tehniki v Jugoslaviji. Številne prireditve, predavanja in praktični prikazi v naravi so pokazali stopnjo razvoja te znanosti pri nas. Letos so počastili tudi 30-letnico astronavtskih raketnih društev v Sloveniji in zaslužnim članom podelili priznanja in spominske plakete. Ekipa iz Ljubljane, Trbovelj, Skopja in Sevnice pa so na prostem pokazale praktično znanje v raketni tehniki.

STEGNE

Iskrina tovarna Mikroelektronika je letos spomladi začela serijsko izdelovati mikroelektronsko vezje, ki ima okrog deset tisoč tranzistorjev. Ta vezja vgrajujejo v telefonske garniture Ilicem super, ki so namenjene izključno za izvoz. Ves razvoj in vsi načrti so bili delo domačih iskrinih strokovnjakov. V maju pa je podjetje začelo z izdelavo mikroprocesorjev EMZ-1001, prvih te vrste v Jugoslaviji.

ŠKOFJA LOKA

„Po ulicah Loke '83“, tako se je ime-
novala kolesarska dirka na Mestnem
trgu. Tam se je zbralo več kot tisoč
navdušenih gledalcev. Tekmovala je
večina slovenske kolesarske elite z Ro-
pretom, Marnom, Lampičem in Cuder-
manom. Hudi boj za prvo mesto je do-
bil Janez Lampič.

ŠMARJEŠKE TOPLICE

V novem hotelu, ki so ga odprli lansko
leto, so sedaj dogradili še eno kuhinjo
in odprli novo restavracijo ter topliško
klet z vinskimi sortami, ki so značilne
za te kraje. V kuhinji bodo sedaj lahko
pripravili do tisoč obrokov, v restavra-
ciji pa bo našlo prostor do sedemsto
gostov. Novi hotel ima v sobah prostora
za 120 ljudi.

TRŽIČ

Kriška gora je imela v gosteh štirideset
zmajarjev, ki so se udeležili četrtega
državnega prvenstva letalcev z zmaji.
Tekmovalcem je bilo vreme zelo na-
klonjeno, tako da so brez težav izvedli
štiri tekmovalne polete. Najdlje je prile-
tel Borut Pestotnik, ki je pristal v Gozd
Martuljku (51 km).

VELENJE

V aprilu so rudarji nakopali milijon 621
tisoč ton lignita in presegli mesečni
načrt za 59 tisoč 650 ton. Zato pa so
seveda žrtvovali skoraj vse proste so-
bote. Tudi meseca maja so ob sobotah
ostali pod zemljo v rudniških jamah.
Pridnost in požrtvovalnost velenjskih
rudarjev sta slovenskemu gospodarstvu
prihranili milijone deviznih sred-
stev, ki bi jih sicer morali izdati za
uvoz premoga.

ŽERJAV

Mežiško podjetje Metalurgija je v tem
kraju zgradilo obrat, kjer bodo iz sta-
rih akumulatorjev pridobivali svinec.
Na leto bodo predelali okoli 30 tisoč
ton starih akumulatorjev in iz njih do-
bili kar 60 odstotkov vsega mežiškega
svinca. Z dograditvijo tega obrata se je
končala večletna modernizacija meta-
lurških obratov v Žerjavu. V tej dobi
obnove so postavili visoko peč, uredili
srebrarno in obrat za predelavo srebra
ter vgradili filtre za strupene pline. Ob-
nova je stala več kot 250 milijonov.

vsi edini. O Albancih noče občinstvo niti govoriti. Ko pove prof. Matvejevič,
da ni pošiljanje mladoletnih šolarjev na Kosovu za osem do deset let v za-
por le zato, ker terjajo svojo lastno delno republiko, nikakršna rešitev, se
ne sproži v ploskanje niti en par rok.

Glede vprašanja, kaj pomeni „jugoslovanstvo“ danes, so si vsi edini, da
pomeni pripadnost k skupni državi.

Nekateri razpravljavci iščejo rešitev v zgodovini KP in pogledih le-té na
nacionalno vprašanje. V veliko prizadetost mnogih, posebno mlajših udele-
žencev, pride brž na dan, da je KP v svoji zgodovini glede nacionalnega
vprašanja kolebala. Uradni nauk je prehajal od misli, da naj država narode
„enoti“, do izrazite volje, da je treba Jugoslavijo razbiti; pri tem je igralo
važno vlogo mnenje Kominterne, ki se je kosalo s pristnim rodoljubjem Ju-
goslovanov. V vojnem času se je pojavila misel o državni ureditvi v zvez-
nem okviru, ki pa ni bila prva leta komunistične oblasti — to izjavljajo na
zborovanju presenetljivo odkrito — resno mišljena. Da so postale kasneje
republike glavni nosivci državnosti v Jugoslaviji, mnogim tudi ni všeč.

Če torej ne more biti nobenega narodnega jugoslovanstva, potem naj bi
moglo biti poleg državnega vsaj kulturno jugoslovanstvo? Očitno je ustva-
rila KP s svojim kolebanjem v preteklosti zmešnjavo tudi tukaj. Nekako
sredi šestdesetih let je nekoč celó Tito zahteval enotno „jugoslovansko so-
cialistično kulturo“, ki naj bi nadomestila kulturo posameznih narodov.

Poslušavci se ne morejo zediniti niti glede kulturnega jugoslovanstva.
Ostaja velika zmeda in velika nevolja — vidno tudi nad vodstveno šibkostjo
sedanjih oblastnikov. Kako je danes s partijo, je nekdo rekel, kaže dejst-
vo, da so bivšega partijskega sekretarja na Kosovu Bakalija kaznovali z
izključitvijo iz partije ne zaradi njegovega političnega delovanja, marveč za-
radi divjega lova.

Prof. Matvejevič poskuša potegniti pod pogovor črto: Zdi se, da je nad
sedanjimi voditelji le malo navdušenja, prav tako nad sedanjim položajem
v državi. Vsi udeleženci so svoje misli izrazili svobodno in „brez ozira na
to, če je kdo poleg njih pisal poročilo“. Dejansko je moral tuji opazovavec
ugotoviti, da so ljudje izražali svoje misli, tudi „krivoverske“, (celó o „samo-
upravljanju“ so govorili prezirljivo) silno odkritosrčno.

Mnogim funkcionarjem v Jugoslaviji se mora takšno razpravljanje zdeti
nezaslišano in dejansko bi bilo v nekaterih delih Jugoslavije nepojmljivo.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, Frankfurt, 25. apr. 83/10.

DRUŽINSKA PRILOGA:

NEENAKOPRAVNOST VERNIH V MATIČNI SLOVENIJI

Na veliki četrtek je izšla letošnja 13. številka tednika *Teleks*. Prinesla je
pogovor z dr. Francem Perkom, duhovnikom in profesorjem na Teološki fa-
kulteti v Ljubljani.

Dr. Perko je ponovil že večkrat načeto vprašanje ateizma kot pogoja za
vstop v ZK. To je po njegovem mnenju „vnaprejšnja idejna podlaga za ne-
enakopravnost vernih v naši družbi“. Pripadnost „vodilni sili“ je pogojena z
ateizmom, iz česar izhaja, da se veren človek ne more pridružiti „vodilnim“
— ali rečeno drugače, da je lahko v določenem smislu besede samo vó-
den.

Ob tem se dr. Perko ne zavzema za sprejemanje vernih z ZK. Vprašanje
odpira na načelni ravni. Pravzaprav je mogoče najti njegov odgovor v stali-
šču, da kristjani ne moremo sprejemati razrednega boja.

Predpostavimo, da bi ZK opustila ateizem kot pogoj za vstop in bi se ta-
ko odprla vrata tudi za verne. Skušam se osebno postaviti pred to mož-
nost, ki bi načelno odpravila enega od virov neenakopravnosti vernih. Bi
vstopil, so me vprašali nekateri.

(dalje na strani 35)

Josip Jurčič

domen

domača
povest iz
srede 18.
stoletja

jurjec je na travniku videl mirno stati človeka, kakor bi bil iz lesa — bil je domen — v roki je držal kol in jokal — „čemu me zalezujete?“ je vprašal domen — „jaz te ne zalezujem,“ je odgovoril jurjec — „zakaj ste pa potem prišli semkaj?“ ga je vprašal domen

Dasi je bilo tema, je Jurec videl, kako se Domnu svetijo oči, in rad bi bil domá ali pa v gradu, in ne na samem s tem človekom.

„Hotel sem h gospodu Sovi, pa sem tukaj nate naleztel. Prosim te, pojdi spat! Prehladil se boš, ves si razgaljen. Saj te nisem gonil še to noč iz hiše. Tudi sem ti rekel, da ti bom že toliko dal, da boš brez skrbi živel. Pojdi nazaj v konjski hlev, pa se uleži!“

„Torej k Sovi greste?“ reče hlapec. „Seveda povedat, da ste me spodili, kakor je on svetoval. Le pojdite, le, pa mu povejte, da sem bil jaz ravno na poti k njemu, da se mu zahvalim. Zdaj pa ne grem z vami, pridem drugo pot . . . Kola tedaj ne potrebujem!“ Ko to reče, vrže drog po snegu in odide.

Gospodar gleda za njim. Ko vidi, da se je obrnil proti hosti, kjer je v samotni koči stanovala njegova stara mati, ne pa proti njegovi domačiji, gre tudi on dalje svojo pot.

Kmalu je mogel razločiti temno „grajsko“ poslopje in odsev luči, ki je brlela v gospodovi izbi.

Samotno je stalo pri cesti staro zidano poslopje, ki je, dasiravno ne podobno gradu, uživalo to ime.

Gospod Sova je sedel v gradu v svoji izbi v prvem nadstropju. Bil je dolg mož močne postave. Izsušeno lice in upadle male oči so kazale, da so ga v prejšnjih letih razjedale strasti.

Vsa okolica je vedela, da gospod Sova rad spravlja, nerad pa daje iz rok. Že ta lastnost bi utegnila komu zbuditi misel, da je gospod bogat, tudi ko bi ne vedel, da je že po očetu podedoval mnogo novcev. Celó v burni mladosti, ko mu je kipela kri in ni krotil strasti, ampak jim ustrezal, celó tačas ga je vodila neka prirojena varčnost, da ni trošil imetja. Eni so celo trdili, da sta lakomnost in skopost vselej zmagali, kadar so se v njem spopadle razbrzdane strasti iz oči v oči.

Sicer so kmetje, njegovi tlačani, sodili, da gospod Sova še ne bi bil prenapačen mož, ko ne bi bil tako ne-

DOSLEJŠNJA VSEBINA:

Domen je nezakonski sin kmečkega dekleta Mete. Kmet Jurec, vaški župan, ga vzame v rejo. Pri njem Domen odraste in ostane za hlapca. Ker meni, da mu je kot pridnemu hlapcu Jurec naklonjen, ga zaprosi za njegovo hčer Anko. S tem si pa nakoplje njegovo sovraštvo. Jurec ga odslovi.

Domen se poslovi. Pri tem pove, da ga graščak Sova sovraži in da mu je prav on pripravil to, da ga sedaj Jurjec odpravlja od hiše, saj se je Jurjec pri pogovoru zagovoril in omenil Sovo.

Zadnje Domnove besede: „Pomenila se bova s Sovo,“ Jurcu ne dadó miru. Zato se napoti na grad.

znansko skop in tako malo z ljudmi. Pečal se namreč ni z nikomer razen s sosedom Jurcem. Ta je bil skoraj edini izmed kmetov (gospóde tako ni bilo blizu), da se je pomenkoval ž njim še o kaki drugi reči, ki ni bila ravno potrebna.

Celó s svojo ženo in s sinom je malo govoril; izrekel je sem ter tja le posamezne besede, kakor na silo izgolčane, ko je veleva ali prepovedoval. Toliko bolj čudno je bilo videti, da je Jurec veljal pri tem možu toliko, da je sedel skoro vsak večer poleti in pozimi v njegovi izbi in se ž njim pogovarjal.

Gospod Sova, dasiravno plemenitaš, ni po razumu in izobrazbi svojih tlačanov Bog vedi za koliko stopinj presegal. Njegovi predniki so bili, kakor je šla govorica med ljudstvom, navadne domače krvi, ki teče po žilah kateregasibodi kramarčka. A vsak mož bi se silno zame-

ril gospodu Sovi, ko bi tako govorico ponovil vpričo njeg-a.

Se stari prapraded našega plemenitega gospoda je namreč nosil na svojem hrbtu preprosto krošnjo od hiše do hiše, ponujal in prodajal šivanke, igle, nožiče in drugo tako drobnarijo. Ker je imel tudi on tisto lastnost, ki smo jo že na vnuku, našem gospodu, hvalili, si je sčasoma pridobil premoženje, ki je še mnogo bolj narastlo, ko se je njegov sin preselil na tuje in tam kupčeval z zmerom večjo srečo. Na starost si je kupil zopet v prejšnji kranjski domovini omenjeno graščino in pa pridevek plemenitega imena.

Ker kmetje v okolici niso mogli s svojimi mehkejšimi slovanskimi jeziki izgovarjati dolgega nemškega imena, so prekrstili novega gospoda po svoje in ga jeli med seboj imenovati Sovo, bajé zato, ker je imel navado za vsako tretjo besedo klicati „uj, uj,“ kakor znana nočna ptica. To kratko in lahko izgovorljivo ime se je prijelo rodovine, in kmetje nazadnje niso vedeli, ali ima še kakšno ime.

Naposled so bili tako bogati, da so se bali tatov in zakopavali denar v mehovih v gnoj pred svinjskim hlevom. Toda s tem so svoje bogastvo le slabo skrili, kajti prasi-ce so kmalu izrile težek meh novcev na dan. Ljudje so leteli vkup in zagnali še veliko večji hrup o gospodovem grozovitem bogastvu. Tako se je razvedelo, da je gospod Sova silno denaren.

Sova je torej sedel pri luči v svoji gorki izbi in brezmi-selno gledajoč predse počasi vlekel in kadil iz velike pi-pe tobak.

Zdajci zasliši, da nekdo trka na velika vrata. Hlapci in dekle so v prostorni hištrni (družinski izbi) uganjali bur-ke; glasen krik in smeh se je razlegal od tamkaj. Niso mogli torej tako lahko slišati, da bi se nekdo rad zglašil na gradu.

Sam gospodar torej prime svečo in gre delat. Ni bila navada, da bi kdo tako pozno zahajal v grad. Jurec je bil ta večer že enkrat tu, zato gospodar ni hotel kar od-preti, ampak je ne z najprijaznejšim glasom vprašal: „Kdo je?“

„Jaz sem, jaz,“ se oglasi od zunaj Jurec. „Odprite mi za nekoliko časa, nekaj bi vam rad povedal, preden grem spat.“

Sova odrine temu znanemu glasu težki zapah z vrat. Jurec stopi v vežo in gospod vrata spet zapahne.

„Pojdi gor z menoj,“ reče graščak.

„Ves trd sem od zime. Tukaj je tudi malo mrzlo, le pojdiva,“ pravi stari mož.

Prišedši v zgornjo gospodovo izbo, sede Jurec kakor domač blizu peči, sname pipico in natlači tobaka, ki se je bil tačas že močno razširil med kmeti.

„Mrzlo je, da bi človek skoraj najrajši vase zlezal,“ spregovori Jurec, ko je po dolgem predevanju in prese-danju dobil pri peči dobro mesto. „Ptiči bodo padali z drevja, če to tri noči traja. Gor sem šel po travniku in ivje je sedelo po vrbovju, kakor bi posul sneženo sipo. Huda zima, dobra letina.“

„Čez travnik si šel? Zakaj ne naravnost po gazi?“

„Res, to sem vam ravno hotel povedati. Prècej ko sem

MARINČA VAS je gruščasto naselje na levem bregu Krke, ob cesti med Ivančno gorico in Žužemberkom.

prišel domov, sem odpravil fanta od hiše, kakor ste mi svetovali.“

„Vendar že. To si prav storil. Moral bi ga že popred.“

„Ne vem,“ odmaje Jurec, „kmalu bi mi bilo za njim žal. Tako delavnega človeka ne bom dobil za plug. Pa še nekaj nerodnega sem naredil, ko sem mu ukazal, da naj zapusti mojo hišo — nekaj napačnega, česar ne bi bil smel storiti.“

„Kaj si storil? Če si ga izpehal, kaj zato!“

„Ne, suval ga nisem. Tudi se ne bi dal, zakaj ne do-bite človeka v našem kraju, da bi si upal Domnu za vrat. Pa vas sem imenoval — ne vem, kako sem se za-govoril — povedal sem mu, da sem pri vas izvedel, da gleda po moji hčeri. To ga je pa tako raztogotilo, da se bojim, da ne bi kaj hudega nameraval.“

„Meni?“ povzame naglo Sova in vstane s stola. Lice se mu čudno spači. „On bi meni kaj prizadel?“

„Nu, mislim, da sile ravno ne bo. Domnu se jezica kmalu poleže, jutri pozabi, kar je danes govoril. Vendar nocoj je tako čudno grozil, da me je spreletel mrz in kar nisem mogel drugega, kot da sem moral iti narav-nost semkaj. Bog varuj, da bi se prestrašili, samo malo se ga ogibajte. Tudi si je vtepel v glavo, da ga vi sovra-

MOJSTRANA leži v gornji Savski dolini, kjer je vhod v stranske doline Vrata, Kot in Krmo, ki segajo v Triglavsko pogorje.

žite in mu povsod nagajate in stavite zanke. To se ve, da sem mu jaz te misli izbijal iz glave, a on je trmast in svojeglav, ne dá si dopovedati.“

„Tedad pravi, da mu jaz nagajam, in me hoče spraviti preč? Hu, hu! Ko bi ga pa jaz prehitel? Župan je ravno dobil ukaz, naj dá vaša soseska dva vojaka. Zdaj bo lovil in lovil, da ujame tiča, ki ga bom jaz zaznamoval. Nobeden pa ni bolj goden ko tvoj dozdani hlapec.“

„Ne, tega mu pa ne privoščim, da bi moral v vojaščino,“ pravi Jurec, „nazaj ga ne bo več, če gre na vojsko.“

„Ni ga treba,“ odgovori Sova.

„Jaz ga bom pogovoril, porednega srca ni! Rajši dajte loviti pretepače in druge negodéte, kakršnih nam v vasi ne manjka. V vojno pa Domna ne, Domna. Čeravno sem ga iz hiše spodil, loviti ga ne grem nikoli, rajši mu povem, naj se skriva.“

„Jaz čem pa ravno tega z glave. Le pojdi mimo župana na vas in mu reci, naj pride k meni še ta večer ali pa jutri zgodaj, in potlej se bova že zmenila. Ti pa ne zini besede ne o tem, da zdaj koga lovite, ne, da imamo ravno tega človeka v mislih. Če komu poveš besedo, kar si zdajle slišal iz mojih ust, potem je proč z najinim prijateljstvom. Županu reci samo, naj pride k meni.“

Jurec je kmalu potem počasi korakal od grada po razgaženem zmrzlem snegu in, kimaje z glavo, rekel sam pri sebi: „Lej ga šenta, res ga Sova sovraži že od tistih dni, kar se je zlegel in zgódil. Nekaj mu je fant že naredil, pa še sam ne ve kaj. Čudno je to, čudno!“ Reklji,

stisne stari mož roke v žepa v kožuhu ter jame nagleje in gosteje stopati proti vasi.

Gospoda Sova pa so tisto noč še dolgo čutili, kako je trdo stopaje hodil po svoji sobi gor in dol. Stara hišna se ni mogla načuditi, da so čmerikavi gospod tako spočiti, da se jim ljubi še čez polnoč hoditi brez dela in potrebe od stene do stene.

Ko bi pa kdo šel na mačje mesto na streho hleva, ki je bila nasproti gospodovemu oknu, bi videl, kako je Sova s strašno divjim obrazom sam s seboj govoreč letal po izbi sem in tja.

Zakaj ni šel spat kakor vsi drugi ljudje, njegovi tlačani v vasi, njegova družina, njegova sinova in žena? Ali mu mar vest ni dala, da bi se zleknil po mehkih blazinah? Ali kaj bi bil storil, saj se že dvajset let ni pečal z ljudmi, pa tudi v mlajših letih le malo!

Na hribcu, četrtr ure od vasi, je stala lesena koč. Okrog nje je bil zasajen majhen vrtič. Sicer pa ni bilo pri kolibi nobenega poslopja, ne kozolca ne hleva. Kak dober streljal daleč proti severu se je začela goščča, vaška hosta.

Prebivala je v tej koči stara žena, osebenjica Meta, Domnova mati. Sedé na starem, polomljenem stolu, je imela pred seboj okajen kolovrat in počasi goné brenčeče vreteno je vlekla predivo s kodelje.

Razen stare predice ni bilo v mali koči ničesar posebnega. Nad črvivo mizico je visela brleča leščerba, ki pa je bila brljavi predici čisto brez potrebe. Vendar se ji ni nitka niti enkrat utrgala, dasiravno so ji prsti služili tudi namesto oči.

Ob steni je stala slaba postelja, pred njo pa velika skrinja iz hrastovega lesa. Sicer pa je bilo vse prazno.

Ker je starka stanovala vedno sama, v vas pa ni več mogla ali hotela, je imela vendarle žensko slabost, da je rada govorila, in tudi na samem ni mogla molčati. Zato je med svojim delom ven in ven godrnjala v predivo. Največ reči človek ne bi mogel razumeti, kajti starka je včasih le mrmrljala, včasih celo samo migala s suho brado. Le kadar je prišlo kaj posebno važnega iz spominov njene stare glave, kaj takega, kar ji je razvnelo materino srce, tačas je jel tudi jezike živjeje opletati in mleti po brezzobih čeljustih, tačas je ovela roka hitreje pulila laneno predivo s kodelje in tudi kolesce je v svojem enakomernem teku oživelo.

„Bo, bo,“ tako se je jezila starka, „zadosti! Imel bo zadosti! Več ko gospodar bo imel! Kadar bom jaz stegnila peté — Bog mi grehe odpusti in kri Kriščeva me umij! — potlej naj dobi pismo in naj mu plača zanj oče, kar je meni obljubil. In ti, Meta, si ga dela v skrinjo in šele po smrti ga smeš pokazati, uj, šele po smrti, ko že ne boš videla, kako ga moj sin uživa.“

Zdajci šepeta starka zopet nekaj časa nerazločno v kolovrat. Videti je bilo, kakor bi molila ali Boga prosila odpuščanja grehov, ker je obračala oči na steno, kjer je visel sveti križ.

„Ljubiti bi ga imel, pa ga ne pozna!“ je govorila dalje, „svet ga ne pozna, celo v krstnih bukvah ga ni, le v

moji glavi je. Odkar je šel pod zemljo še Plevnik, ki mi je pismo prebral, je le v moji glavi!"

"Kogá je le v vaši glavi?" jo vpraša sin Domen, ki je stopivši v hišo čul zadnje besede.

Mati se zgane. Ni bila navada, da bi sin hodil k njej, najmanj pa še tako pozno ponoči. Tudi ga ni videla, kdaj je prišel v hišo. Skrbelo jo je, ni li slišal česa, kar je govorila sama sebi.

"Kaj vam je v glavi?" reče sin drugič. "Morda so se vam stari možgani vneli?"

"Kaj si prišel?" vpraša starka sina.

"Proč!" odgovori sin ter sede na klop za piškavo mizico in postavi veliko culo predse. Ko bi starka ne bila brljava od dela, skrbi in trpljenja prejšnjih let, bi videla, kako je sinu lice potemnelo, kako se mu je brala iz oči nevolja, nesreča in srd.

"Za božji čas! Vendar se nisi sprl z Jurcem, da bi pustil službo pri njem. Ne, tega nisi storil, tega! On je bil mož. Ko bi njega ne bilo, bi morda ne bilo zdaj tebe, ker bi bil umrl, in Bog ve, kaj bi bilo s tvojo materjo."

"Za plot bi me bili vrgli prècej po porodu, bolje bi bilo," odgovori sin z nekakim čudnim glasom in zakrije obraz v dlani.

"Za božji čas! Kaj ti je? Ne govori tako, to je greh pred Bogom!" je stara žena svarila svojega sina in počasi iz vprašanji iz njega izvlekla, kaj in kako je, da ga je Jurec spodil iz hiše zavoljo hčere, mlade Anke. Ko je slišala, da gospodar noče in ne bi hotel dati svoje hčere njenemu sinu zlasti zato, ker je nezakonski in njegov oče svetu neznan, je globoko vzdihnila, rekla pa ni ničesar.

Vendar je vedela, kako je sinu pri srcu težko, kako ga mora to peči, in v srce se ji je smilil.

"Nič ne maraj, ljubi moj Domen," ga je začela milo tolažiti, "nič ne maraj, jutri, ko se bo sonce vzdignilo, vzamem jaz palico in grem dol v dolino k Jurcu in bom ž njim vse poravnala in ga pogovorila, da te zopet vzame. Zastran Anke ti pa skrivaj povem toliko, da jo boš lahko dobil po moji smrti. Dote boš že imel toliko, kolikor vsak ženin v naši fari, če ne več, pa tiho bodi in sam vedi! Jaz bom Boga prosila in Mamko božjo in sve-tega Damijana, tvojega patrona, da bi me zavoljo tebe in tvoje sreče kmalu vzela. Zakaj veliko veliko slabega sem doživela in prebila na svetu, Domen!" Rekši se ji uderó debele solze po velem, nagbrnčenem licu.

Sin je strmel tiho predse. "Nič ne bo, mati, nič," reče potem, "nikdar ne grem nazaj. Jaz si ne bom prosil, nihče ne bo zame prosil, tudi vi ne. Ne vzame me, pa tudi ne grem!"

"Če te jaz prosim, da pojdi, mi boš to menda vendar storil, saj dolgo me ne boš imel; ne bom več dolgo drugemu svetu za nadloge in v spotiko. Nikoli te niso ljudje tožili . . ."

"Zmerom me je tožil eden," ji seže Domen v besedo, "in taisti me je tožil tudi nocoj in morda misli s menoj storiti še kaj. Po sili hoče, da bi me obesili. Pa pri moji živi duši," udari strahovito ob mizo, "jaz mu jih bom naložil, da mu ne bo treba oskrbovati nobenega posla več, ne tožiti ne opravljati. Sova me je zatožil, sovraži

"Jest dejlam škafe in rešjeta, rajte, brjente, vsega šjenta. Jest mojstr sm od žlic, čebrú, keblú, keblíc . . ."

me, pa ne vem, kaj ga bôde, do zdaj mu nisem ničesar storil, hočem pa razmeriti vse, ko se srečava."

Ko je starka slišala ime Sova, se je prestrašila. Prècej jame sinu to misel spodbijati. "Kako ti pride na misel, Domen, da bi se graščak Sova menil zate? Če te je zatožil, kaj mu hočeš, Bog te obvaruj hudega, greha ne delaj, Bog ga bo že sam kaznoval."

"Mati, vi ne veste nič!" odgovori sin kratko in zamolklo.

Vsi poskusi stare žene utolažiti njegovo vrelo kri, so bili zastonj, on je ni poslušal. Le sem ter tja se je odrezal: "To jaz sam vem, jaz bom sodil!"

Žena odstavi kolovrat, jame prositi in tarnati, ker je vedela, da je, če ta pripomoček ne pride do živega, potem vse proč. "Pod zemljo me boš spravil s svojo trmo in svojeglavostjo. Le zakaj si ne bi dal dopovedati in zakaj bi ne poslušal modrejših ljudi? Pomisli, kaj bo potlej, če narediš kaj nespametnega."

Tako in drugače mu je skušala priti do srca, a srce je bilo v globini iz skorje, tudi take in enake strele se ga niso prijele.

"Mati, kdo je bil moj oče?" vpraša mater po dolgem molku.

"Zakaj to vprašuješ? Tega ti zdaj še ne povem, ne morem, pa tudi ne smem, odgovori mati in solze se ji ustavijo, ko bi trenil. Vprašanje ji je bilo zastavljeno nadomoma.

"Zakaj mi ne morete? Ali nisem zadosti star? Ali me mar imate še vedno za otroka?"

"Ne, nimam te za otroka, pa nikar ne vprašuj tega

svoje matere, njen jezik bo popred otrpnil, kakor ti povedal očetovo ime; zvedel ga boš pa."

"Morate mi ga povedati, ali pa bo svet videl, da tudi sin brez očeta še kaj stori, kar se ne zgodi vsak petek. Nocoj so mi očitali, da nimam znanega očeta. Povejte, kdo je moj oče! Vprašam vas zadnjič. Če ne poveste, se boste kesali."

Starka ni mogla odgovoriti, le odmajala je z glavo.

Domen pokrije kučmo, stori dve dolgi stopinji po mali koči, pritisne leseno kljuko na durih in že ga ni bilo.

"Domen, Domen!" kliče stara žena sina nazaj, pa zastonj. Domen se je že izgubil v temni noči. Kam, ni mogla starka vedeti ne misliti.

Zmrzovaje na vežnem pragu je točila solze, ki so ji zmrzovale na ovelem licu, klicala zastonj v temo in sneg ime svojega edinega sina, obetaje, da mu hoče vse povedati.

Veliki voz na zvezdnatem nebu je kazal že blizu jutra, ko je starka vzdihovaje: "Ah, jaz revica, revica na svetu, Bog, ti mene potolaži za pet ran krvavih!" zapahnila vrata in se podala v kočo na posteljo.

Noter do jutra so rožljale roženkrančeve jagode skozi njene prste. Molila je za sina, za upornega in nepokornega sina. Ustnice niso vso noč mirovale.

Ko zjutraj prisije onemoglo zimsko sonce, leze starka s svojega samotnega selišča v vas k Jurcu.

Stari gospodar se je bil sicer čez noč omehčal, tolažil je ženo, zagotavljal ji, da hoče njej in sinu pomagati, a ni ga bilo moč preprositi, da bi vzela Domna nazaj.

Ko je starka popraševala, ali so ga od sinoči kje kaj videli, ji ni vedel o njem nihče ničesar povedati.

Ko je šla žalostna mati zopet proti domu, je videla od daleč gospoda Sovo, kako se je po cesti ob vrbovju sprehajal. Postala je na gazi, se obrnila proti tistemu kraju in zapretila s palico in rekla: "Ti krokar, ti živina živinska!" Vendar se hitro premisli, plaho se ozre okrog, če jo je kdo videl, in prepričana, da je daleč okrog sama, je šla ob palici dalje domov.

Minilo je teden dni. Domna ni bilo nič videti. Eni so govorili, da se je kje obesil, ker mu Jurec ni hotel dati Anke. Eni pa so zopet trdili, da je najbrž skočil v vodo in v jezcu utonil. "Zakaj," tako so dokazovali, "ko bi si bil tak močen korenjak zadržnil vrat in potemtakem dal svojo dušo naravnost hudiču v pest, bi bila gotovo vstala taka sapa, da bi se devetdeset let stare bukve prekucevale. Saj je bila še ono leto, ko je rajnica Njivčeva Jerica skrila otroka v pepel in se potlej sama obesila na hišno kljuko, tako grozovita burja, da je bilo poštenega človeka skoraj strah. Če pa hudobec napravi toliko hrupa in hruma že za tako poredno babšje, kaj bi šele v resnici počel, ko bi dobil v pekel tako mladega, do zdaj zmerom pridnega človeka. Hem, to ni kar tako, ne, obesil se že ni!"

Vendar so znali tako sklepati le stari, modri. Znano pa je, da ženske — zlasti starikave — niso zmerom modre. Tudi zdaj niso bile, ampak so vse novice pobrale za

dognane in gotove in jih nosile na uho stari materi revici, ki ni vedela, ali živi ali ne. Dasi ni verjela, kar so ji pravile vse mačke iz vasi, ji je bilo vendar pri srcu neznanu hudo.

Neka tetka je celo od veže do veže pripovedovala, da je na lastne oči videla starega graščaka, gospoda Sovo, kako je prišel iz koč na hribcu, kamor je bil šel tolažit starko, ubogo mater. Tudi je pravila, da je precej za gospodom pritaval iz koč v okolici dobro znani berač Urh iz Kostela; da je potlej ona omenjenemu beraču nalašč in še posebej dala daru, dober kos klobase mastnice (a bogvedi da ne iz radovednosti); da ji je Urh sicer povedal, kje je bil skrit in kako je poslušal, ko je govoril gospod Sovo stari osebénjici; da ji pa nikakor ni hotel povedati, kako je govoril graščak in kaj.

Ta novica bi bila gotovo nudila dovolj pomenka za dva zimska večera, ko ne bi bila omenjena tetka na glasu, da rada nareja iz muhe konja. Tako pa ji tedaj večji del vaščanov ni hotel verjeti.

"Še z možmi ne govori, pa bo šel gledat kilave babe! Da bi ji kaj dal in pomagal, za to je preskop in pretrd. To ni nič!" Tako so uganili kmetje.

Ko so pa eni vprašali špehomalha Urha iz Kostela samega, ni hotel ta reči ne bev ne mev, samo mežikal je in pritrkaval ob dlan in kazal iz gosto obraščenih ust dve vrsti zob. Zaradi tega so eni menili, da je v tisti govorici morda vendarle nekaj resnice.

Bilo je lepega zimskega dne. Sonce, dasi kasno in onemoglo, je bilo vendar krasno in jasno vzšlo izza jutranjega nebeškega obzorja ter je stalo v vsej lepoti ravno na sredi svoje poti. Po kosmatih smrekah, skrivenčenih bukvah in stariških javorih, ki so bolj podobni velikemu grmičju kakor gostemu gozdu rastle po strmi rebri pol ure od vasi, je šumelo ivje, ki se je tajalo od vejic in padalo na tla. Tu in tam se je kaka potlačena brinova veja oprostila svojega sitnega jarma, ledene skorje, in pogledala iz snega.

Za vse to pa se nista menila dva človeka, ki sta šla po strmi rebri po gazi navzdol.

Prvi, kmečki hlapčič, kakih osemnajst let star, ki je nesel oprtav težko vrečo na hrbtu, ni za nas posebno zanimiv, ker nam naša pripoved o njem tudi ničesar več ne pove, samo da je ravno hodil z drugim, za nas važnejšim človekom — Urhom iz Kostela.

Urh iz Kostela, po svojem značaju, rokodelstvu in obrti pošten berač, bi s svojo zunanjo obliko koga svojih častitih bralcev težko pridobil za svojo osebo in malho. Zakaj ne samo, da je nosil grdo zmršeno brado, v kateri je tu pa tam tičala kaka vdeta pleva ali osina, ki je pričala, da je Urh prespal poslednjo noč v svislih, -zarit v slamo, tudi obleka mu je bila raztrgana, da je pokrivala zaplata zaplato. Zelo zakrpani in zvlečeni čevlji so bili zvezani z bekovalo trto, kar pa ni moglo braniti silnemu ploščatemu

palcu na Urhovi levi nogi, da ne bi bil priril iz svojega skrivališča na božji zrak, na beli dan.

Tudi drugod se je videlo, da skrbi Urh za dobro ventilacijo. Tako je imelo tudi oglavje klobuka precejšnjo luknjo, iz katere je gledalo nekaj dolgih črnih las.

Pa vendar se je vsem ljudem prikupil, namreč zaradi gosli ali citer na dve struni, ki so zdaj visele beraču čez pleča, in pa zaradi veselih pesmi, ki jih je znal peti in povsod rad pel.

„Zakaj imaš pa prazno malho, Urh?“ vpraša mladi človek tovariša berača. „Zakaj pa ne pobiraš vanjo žita, saj bi ga lahko prodal, če ga nočeš hraniti!“

„Kdo bo to okopaval!“ odgovori berač. „Ali ne živim po božji volji in besedi? Kaj ne veš, da je pisano: ‚Ne glejte in ne skrbite za to, kaj boste jedli in pili in kako se boste oblačili, zakaj vse to vam bo navrženo.‘ No, jaz tudi ne skrbim za jutri, da mi Bog le za sproti dá.“

„Kaj bo pa, kadar umrješ?“

„Bav! Tega pa ne vem!“

„Kaj pa, kadar ne boš mogel več hoditi od veže do veže, s čim se boš živel?“

„Hi, hi! Za plot se uležem v koprive in smeti in počasi umrjem.“

„Kje se boš drevi ustavil?“ vpraša mladič Urha.

„K Jurcu pojdem, tja pridi, če boš dal za kaj mokrega, ker že ves božji dan sem žejen in kakšne dobre kapljice tako potreben ko suha kepa na njivi med mašami dežja.“

„Če boš citral in pel, ti že dam drevi za žganje!“

„Pel in pravil povesti in plesal in vse!“

„Zapoj no kakšno, tukajle na počivalniku se jaz odahnem.“

Rekši nasloni svojo vrečo na štrcelj, ki je molel na stezo.

„Katero?“ vpraša berač Urh. „Tisto, ki pravi:

Oj mati, stara mati vi,
kdo pa v hlevu gor leži?
Počez leži, grdo smrči,
tace doli vam molí?“

„No, zakaj pa ne spoješ do kraja? Ta je lepa, zapoj!“ reče fantič, ko je berač naenkrat nehal in gledal proti gostemu grmu, ki je rasel deset stopinj od steze. „Kaj si videl? Zajca?“

„Videl sem ga in volja me je tule počakati, da pride zopet v grm nazaj. Le pojdi ti svojo pot, mlinski materi naroči, naj mi kaj prihranijo v skledi. Drevi pridi k Jurcu, pa ne pozabi mošnjička s seboj, če je tudi suhoten,“ govori berač.

„Kaj boš delal tukaj? Pojdi z menoj do mlina in zapoj mi tisto pesem!“

„Zdaj ne! Pojdi svojo pot! Ali si gluhi, ali ne slišiš? Če me pograbi jeza, ti stolčem gosli na čeljustih in vržem tebe in tvojo vrečo v dolino.“

Fantini nato naglo oprta svojo krošnjo in odide navzdol po gazi, ker se je bal jeziti Urha, o katerem je vedel, da mu ni vsak v rokah kos.

bo še

kje, domovina, si?
še pod triglavom, okrog karavank?
tu? preko mórja? in ni ti mejã?

(župančič)

iz našega zdomstva

anglija

Vsaj na kratko omenimo lepo praznovanje velike noči v *Bedfordu* in v *Rochdalu*. Hvaležni smo naši Francki, da vedno najde za nas čas in nam v *Bedfordu* pri maši igra na orgle. V *Rochdalu* je bila po maši prava svatba. Kakšen božji blagoslov imamo s temi našimi dobrimi gospodinjami, je ugotavljal naš pevec Rudi.

V *Londonu* je v *St. George's Cathedral* vodil mašo narodov škof *Tripp* na zadnjo nedeljo v aprilu. Po maši smo drug drugega obdarovali s preprostimi programom. Slovenci smo tudi kratko zapeli.

Vsak narod nosi v sebi toliko svojskega bogastva, s katerim lah-

Velikonočno srečanje v Nuneatonu. Drugi z desne je naš slavljeneč g. Janko Saje.

ko druge obdaruje in jih razveseli. Zadnje napetosti med črnimi in belimi v tej deželi pričajo le o našem nekrščanskem mišljenju in življenju. Pomagajmo drug drugemu in molimo v ta namen, da bi živeli v medsebojni spravi; najprej s svojimi bližnjimi. Sprava je velik božji dar.

V *Bradfordu* smo konec aprila pokopali našo priljubljeno mamo *Marijo Jašovec*. Tam v *Stranjah*, pod *Kamniškimi vršaci*, je pred 81 leti zagledala luč sveta. Debelo knjigo bi lahko napisali o njenem življenjskem romanju. Veliko smo prestali, pa nam je Bog vedno pomagal, je znala sama povedati. Samo ljubi Bog ima dobro v spominu, koliko lačnih je *Jašovčeva* mama nasitila, koliko žejnih napojila, pomagala in se razdajala do zadnjega. Moramo biti dobri med sabo, je stalno ponavljala. To je njena dedščina. Prosite za nas Boga, mama *Jašovčeva*, in blagoslovajte svojega moža *Rajmonda*, ki je ostal tako sam, vaše otroke in vso vam ljubo slovensko družino na *Angleškem*.

V *Londonu* sta se sredi aprila poročila *Vladimir Čeh* in *Joanna Marola*. Ponovno prisrčno čestitamo in prosimo božjo ljubezen za spremljevalko na vajini skupni poti!

Sredi junija bo praznoval v *Nuneatonu 70-letnico* bogatega in preskušanežga življenja g. *Janko Saje*. *Čenjen* in priljubljen je od nas vseh zaradi svoje srčne dobrote, naravne brihtnosti in pristne dolenske šaljivosti. Slovenska srenja kliče: Bog daj zdravje, Bog vas živi in Bog vam povrni za vso pomoč!

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — V nedeljo, 24. aprila, smo imeli zadnjič božjo službo v uršulinski cerkvi. Mašo smo zaključili z zahvalno pesmijo. Hoteli smo se Bogu zahvaliti za vse milosti, ki smo jih v tej cerkvi prejeli. Obnavljanje bo trajalo vsaj poldrugo leto. Če bo šlo vse po načrtih, se bomo za božič 1984 preselili spet nazaj.

1. maja smo se prvič zbrali k maši v *karmeličanski cerkvi* v *Langgasse* (nasproti sestrskemu bolnišnici). Cerkev je moderna, ker je bila zgrajena po vojni. Prejšnja je bila zborniška med zadnjo vojno. Je kar lepa in zelo akustična. Pozimi nas tudi ne bo zeblo, ker je ogrevana. Se kar dobro v njej počutimo. Bog daj, da bi ljudje radi prihajali. Tudi v naš center imamo le par korakov.

Ves majnik smo imeli po maši tudi šmarnice *Mariji* na čast.

V nedeljo, 17. aprila, je naš prekmurski rojak g. *Tkalec* praznoval 75-letnico svojega življenja. Večji del življenja je preživel na tujem. Najprej je dolga leta delal na *Hrvatskem*, potem pa v *Avstriji*. S 70 leti je stopil v zaslužni pokoj. En sin živi v *Avstraliji*, drugi v *Nemčiji*, hčerka pa v *Ljubljani*. Seveda smo se lepega jubileja spomnili v našem centru. Dva harmonikarja sta skrbela, da smo bili dobre volje. Jubilantu so rojaki poklonili košaro z zemskimi dobrotami. Istega dne smo ob-

Ob 75-letnici
Tkalčevega
očeta

hajali tudi god g. Stanka Duhaniča starejšega in mlajšega. Ženske so imele v kuhinji polno dela, da so pogostile vse navzoče.

V nedeljo, 24. aprila, smo pa v centru praznovali 65. rojstni dan ge. Kristine Schweighoferjeve. Tudi ta dan je bilo veselo v slovenskem centru. Gospe Kristini se za pogostitev lepo zahvaljujemo. Vsem jubilantom pa želimo še veliko zadovoljnih in zdravih let v naši skupnosti.

SALZBURŠKA

SALZBURG — Na tretjo nedeljo smo imeli v cerkvi presv. Srca Jezusovega mašo za pokojnega Vlada Imperla, ki se je 14. marca pri delu smrtno ponesrečil, in pa za mater g. Adolfa Namestnika. Veliko rojakov je prišlo iz Freilassinga, pa tudi skoraj vsi bogoslovci so prišli. Pri maši je pomagal tudi diakon g. Jožef Markovitz, ki je bral evangelij in delil sv. obhajilo. Tudi petje je bilo lepo, saj naši bogoslovci res dobro zapojejo.

Po maši smo se spet zapeljali v semenišče, kjer smo se prav dobro počutili. Bogoslovci so nam postregli z domačim koroškim narezkom. Tudi pijače za žejne je bilo dovolj. Lepo se jim za gostoljubnost zahvaljujemo.

TENNECK — Na drugo majsko nedeljo smo se zbrali k običajni božji službi. Nekateri so zelo zvesti in radi pridejo. Nekaterim pa se kar ne da priti v cerkev.

Po maši smo se zbrali v dvorani, da smo se spomnili naših mater,

saj je bil to nedeljo materinski dan. Švabovi so spet vse pripravili, da smo se okrepili. Bilo je prav prijetno. Švabovim se res lepo zahvaljujemo za požrtvovalnost in skrb, ki jo imajo z nami.

G. Jurkovič, ki je bil vsa leta zvest obiskovalec naših srečanj, je stopil zaradi obolenja na srcu v invalidski pokoj. Želimo mu, da bi doma, kamor se je vrnil, mogel dolgo uživati sadove dela in se v svoji družini doma prav dobro počutil.

V nedeljo, 12. junija, pa maše v Tennecku ne bo. Dogovorili smo se namreč, da se bodo rojaki iz solnograškega področja pripeljali na obisk v Linz. Ker je težko organizirati vožnjo z avtobusom, smo se domenili, da se bodo pripeljali z osebnimi avtomobili. Tisti, ki imajo prostor v avtomobilih, bodo vzeli s seboj rojake, ki avtov nimajo. Linčani se že vesele obiska, saj jim je ostal v lepem spominu njihov obisk v Tennecku, kjer so jih Tenežani lepo sprejeli.

PREDARLSKA

Materinska proslava. — Materinski dan je postal že kar ustaljena navada. V soboto, 7. maja, zvečer smo imeli v Hohenemsu pristrčno slovesnost, kjer smo se spomnili naših dobrih mamic, ki živijo v Vorarlbergu. To je bila skromna zahvala za njihovo delo in žrtve.

Že pred vhomom v dvorano, ki je bila okrašena s sliko umetnika Edija in šopkom nageljnov, je dobila vsaka mati nagelj z zelenjem, simbol ljubezni. Ko smo bili zbrani, se

je v pozdravnem nagovoru g. dr. Röger s klenimi besedami zahvalil materam za delo in skrb, ki ga imajo za svoje družine. Kaj pomeni mati, beseda, ki je največkrat izgovorjena?, si je zastavil govornik vprašanje. Pomen je zelo širok in raznolik. Dobra mati ni le bitje, ki daje življenje otroku, ampak veliko več. Je nosilka in ohranjevalka družinskega, socialnega, kulturnega in verskega življenja. Tudi živali imajo materinski nagon; s kakšno ljubeznijo in prizadevanjem skrbijo za zarod. Ko se mladiči osamosvojijo, pozabijo nanje. Ljubezen človeške matere pa ne pozna meja. Njeno srce vedno bije za otroka; tudi takrat, ko zapusti domače ognjišče ali celo pozabi na svoje starše. Spomnil je matere na dolžnost, ki jo imajo do naroda, jezika in vere. Čeprav smo v tujini, ne smemo pozabiti, da smo Slovenci. Naloga matere je, da uči otroka slovenskega jezika in molitve. V tem izpolnjuje svoje poslanstvo matere, ki podpira „tri ogle“ hiše.

Po nagovoru so se vrstile recitacije otrok, ki obiskujejo slovensko šolo. Vsak se je hotel spomniti svoje mamice. Otroci iz slovenske dopolnilne šole iz Bregenza, ki jo vodi g. Andreja Pipp, so zapeli pesmico: Mamica je kakor zarja. Potem so sledile recitacije, igranje na harmoniko in flavto. Vmes je moški zbor zapel Gregoričičevo pesem: Eno devo le bom lubo in Teče voda, teče. Veliko navdušenja je bila deležna Irena, ki je zelo pogumno zaigrala tri narodne pesmi na harmoniko. Toliko lepega so zaželeli otroci svojim mamicam, da so bili že kar utrujeni; pa tudi odrasli so bili potrebni odmora.

V drugem delu nam je zapel za uvod otroški zbor: Jaz pa grem na zeleno travco. Mladi umetniki so se predstavili in pokazali, kaj so se naučili. Matej iz Altacha, ki je pred kratkim dobil prvo nagrado na tekmovanju v Dornbirnu, je zaigral na čelo. Janez in Andreja sta igrala v duetu — na harmoniko in flavto, Dorica in Veronika na piščalko, Štefan in njegov učitelj Edi na ustno harmoniko, pa Lidija, Sonja in Ewald, Zinka, Zlatko — vsi so se

predstavili in dobro odigrali svojo vlogo. Najbolj so ploskali Sabini Brumen, ki hodi v otroški vrtec, pa je povedala pesmico res pristržno.

Ob koncu proslave nam je g. Feri, ki je nosil težo večera in povezoval posamezne točke med seboj, prebral odlomek iz Cankarjevega dela „Skodelica kave“. Čeprav poznamo to črtico, pa vendar vsakokrat, kadar jo slišimo, znova občudujemo pisatelja, ki je v svojih delih postavil najlepši spomenik slovenski materi. Za zaključek sta nam zapela otroški in moški zbor: „Mami, oj mami“ ob spremljavi harmonike. Na harmoniko je tokrat igral učenc Hermann, Avstrijec, pa zna veliko naših narodnih pesmi. Pesem združuje ljudi!

Po kulturnem programu pa je sledil še družabni večer. Veliko lepih besedi in voščil je bilo izrečenih. Bog daj, da bi se uresničile našim dobrim in nesebičnim mamicam! Vsem, ki ste nam pripravili ta lep večer, iskrena zahvala.

belgija

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Slovenska veselica 83, trideseta slovenska prireditev, je za nami! Od leta 1954 do 1983, tri dolga desetletja, že prirejamo te kulturno-zabavne prireditve, ki vsako leto privabijo kar zadovoljivo število rojakov in rojakinj iz vse Belgije. Tudi letos.

Pri otvoritvi letošnje veselice so nam domače pevke zapele pesem *Kje si moja domovina?*, ki je že kar ponarodela med nami. V pozdravnih besedah je izs. duhovnik g. Kazimir Gaberc naglasil, da so še mogoča ta srečanja, „ker smo prinesli v srcu svojo domovino v tuji svet.“ Poudaril je tudi misel Simona Gregorčiča: „Kar storiš za se, to že s tabo izgine, kar storiš za narod, ostane vselej!“

Slovenski pevski zbor Slomšek iz Limburga, moški in mešani zbor, je pod vodstvom Vilija Roglja zapel venček slovenskih narodnih pesmi

in žel lep uspeh. Tudi Vesela mladina, folklorna skupina iz Limburga, je zaplesala več ljudskih plesov.

Prvič je nastopil pred našo publiko slovenski ansambel iz Opčin pri Trstu, ansambel Galebi, ki je s svojim koncertom — polkami in valčki in moderno glasbo — navdušil vse. Ves večer je potekal v res lepi domačnosti, sproščenosti — v zadovoljstvih vseh, do dveh zjutraj!

Tokrat je že desetič bila organizator te prireditve Zveza slovenskih kulturnih delavcev iz Charleroi, ustanovljena 29. decembra 1973.

Slovenske šmarnice smo imeli na Vnebohod Gospodov, 12. maja v Flénu in v nedeljo, 15. maja, v kapeli Fatimske Marije v Pironchampsu.

LIMBURG-LIÈGE

„*Galebi*“ v *Eisdenu*. — Za mladinski ansambel Galebi iz Trsta, ki ga vodi g. Fr. Pohajač, vemo že več let. Iskali smo priložnost, da bi se bliže spoznali. To se je uresničilo letos konec aprila in v začetku maja. Drage goste je Slomškov zbor po svoji pevski vaji pozdravil s pesmijo. Popoldne so si gostje ogledali Bokrijk, kjer so razstavljene hiše iz prejšnjih časov. Naslednji dan so se na poti v Charleroi ustavili v Bruslju. Sprejela sta jih msgr. Anton Ilc in Archimadrid g. Karel Kozina. G. Ilc jim je kratko razkazal Bruselj in jih povabil na kosilo.

Za 1. majnik smo se zbrali v Casino-dvorani v Eisdenu. Po pozdravnih besedah, ki sta jih imela g. Stani Revinšek v imenu društva Slomšek in g. Franc Pohajač v imenu Galebov, se je začel razvijati program, pri katerem so sodelovali mešani in moški zbor Slomšek, Galebi in Vesela mladina. Tako smo se še bolj spoznali. Dvorana je vse nastopajoče pozdravila z navdušenim ploskanjem. Posebne pozornosti pa so seveda bili deležni gostje iz Trsta, ki so takoj pokazali, da naše lepe melodije pojo in igrajo s srcem. Gdč. Marta Fabris je občinstvo prijetno presenetila s svojim čudovitim glasom. To so res bili ganljivi trenutki. Zamejstvo in zdomstvo sta se združila v priče-

vanju iste ljubezni do naše pesmi, kulture in do naše zemlje. Veselo smo ploskali in vsaj za trenutek pozabili na našo težko problematiko. Problematika manjšine sredi indiferentne večine. Zamejci in zdomci smo enako ogroženi. Vsi pod težkim pritiskom okolja. Vzdržijo le najmočnejši.

Glejmo slike še iz časov g. Štefana Roglja. Kje so sedaj ti naši, ki so v mladosti bili z nami?! Komaj 10% jih je ostalo. Vse drugo se je porazgubilo. Niso imeli volje ali moči, da bi glavo obdržali nad gladino, utopili so se v morju tujine. To je usoda našega naroda v zamejstvu in zdomstvu.

Krvavimo, vendar živimo. Za to se moramo zahvaliti našim možem in ženam, ki imajo moč in voljo plavati proti toku.

Ob srečanju zdomstva in zamejstva je naša skupnost smatrala za primerno, da počasti enega od številnih naših bojevnikov za slovensko stvar v zdomstvu. G. Stani Revinšek je v imenu društva Slomšek izročil predsedniku društva sv. Barbare v Brunssum-Heerlerheide in Heerlenu, g. Francu Grilu, častno diplomu, s katero ga je društvo Slomšek imenovalo za častnega člana. Ker ima g. Gril težke probleme z zdravjem, je diplomu sprejel drugi predsednik društva sv. Barbare, njegov vnuk, mladi inženir g. Toni Robek.

Srečanje zamejcev in zdomcev ter odlikovanje zaslužnega društvenika naj rodi odmev in izzveni v klic: DRŽIMO!

Da bomo držali in vzdržali, bomo pri vseh članih naše skupnosti potrebovali mnogo dobre volje in veliko ljubezni do naših skupnih idealov.

Le na ta način bomo dosegli, da bodo delo za naše ideale, ko bo prišel čas, prevzeli naši vnuki...

„Galebom“ se iskreno zahvaljujemo za obisk in prijazno sodelovanje, hvala Slomškovim pevcem in Veseli mladini. Zahvalo izražamo tudi gostom iz Limburga, Holandije, okolice Lièga in Bruslja.

Že sedaj opozarjamo na SLOVENSKI DAN, ki bo v soboto pred 2. nedeljo v oktobru, t. j. 8. oktobra,

v Kultureel-Centrumu v Eisdenu. Tedaj pričakujemo tudi tiste, ki jih doslej še nismo uspeli pridobiti...
DRŽIMO!

Novo ognjišče: v Houthalenu je naš sodelavec g. Edi Oštir, učitelj plesov pri Veseli mladini, popeljal pred oltar svojo nevesto gdč. Chantal Bergen. Mlademu paru iskreno čestitamo in želimo obilje božjega blagoslova na njuni skupni življenjski poti. Glede Edijevega sodelovanja v naših vrstah smo zaskrbljeni, ker se bo naselil v Gentu in služboval v Bruslju. Vendar smo prepričani, da nas ne bo pozabil... da bo ostal zvest naši skupnosti, kolikor mu bodo razmere dopuščale. Vnaprej se mu najtopleje zahvaljujemo za zvestobo. **DRŽIMO!**

Naši bolniki: Probleme z zdravjem ima že nekaj časa g. Alojz Cvelbar iz Sclessina. V Genku je bil v zdravniški oskrbi g. Glišo Marič iz Wintersga. V bolnici je za kratek čas bila tudi ga. Hilda Gracar-De Block iz Opgrimbi. V Maaseiku se zdravi ga. Marija Zuodar-Clodig iz Maasmechelena. — Vsem tem našim sodelavcem pošiljamo posebne pozdrave in voščila za zdravje.

Naši rajni: V Genku je po večletnem trpljenju mirno v Gospodu zaspal g. Alojz Virant iz Maasmechelena. Težko bolezen je g. Alojz vdanu prenašal. Često je imel rožni venec v roki. V molitev se je tudi drugim priporočal. Bil je pravi Job. Naj njegovo trpljenje dobri Bog obrne v blagoslov njegovi družini, naši skupnosti in vsem trpečim. Številni rojaki in domačini so ga spremljali na zadnji zemeljski poti. Družini, posebno še mami, izrekamo krščansko sožalje.

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih (julija in avgusta ob šestih) popoldne v cerkvi sv. Terezije Deteta Jezusa v Chatillonu, Impasse Hoche, poleg Slovenskega doma.

GALEBI iz Trsta (z voditeljem g. Francem Pohajačem) so Slovence, ki so se zbrali v dvorani Casino v Eisdenu, prejšnji dan pa v Charle-roi, razveselili s prelepimi pesmimi in domačo muziko.

GALEBI iz Trsta in VESELA MLADINA iz belgijskega Limburga so se v Eisdenu takoj pobratili. V ozadju stoji znana cerkve Sv. Barbare, kjer so Slovenci dolga leta prepevali pod vodstvom g. Štefana Roglja, pozneje pa pod vodstvom njegovega sina g. Viliija. Upamo, da to srečanje ni bilo zadnje!

V soboto, 16. aprila, so se zbrali v dvorani Slovenskega doma *Mladi Slovenci* in si pripravili lep ter prijeten večer.

30. aprila zvečer smo se pariški Slovenci zbrali v dvorani Slovenskega doma na *prvomajsko srečanje*. Začelo se je ob pol sedmih z mašo v cerkvi, po maši pa smo šli v dvorano, ki se je proti deveti, deseti uri napolnila do zadnjega kotička. Razpoloženje je bilo veselo kot po navadi, za kar so poskrbeli „Pariški Slavčki“, ki so pridno igrali, čeprav je njih vodja Marjan Slavič prišel naravnost s pogreba svojega očeta v Sloveniji, za kar se mu še posebej zahvaljujemo.

Odpadel je pa koncert pevcev iz Anhovega, ker zaradi nepredvidenih ovir, ki niso bile odvisne od njih samih, niso smeli priti. Škoda zanje! Morda pa kdaj drugič, ko

*„vremena bodo Kranjcem
se zjasnila,*

jim milše zvezde, kakor zdaj, sijale,“

kot pravi naš pesnik Prešeren.

Za dobro razpoloženje, odlično hrano in pijačo pa se moramo posebej zahvaliti vsem tistim, ki so vse to oskrbeli in med srečanjem požrtvovalno delali do zgodnjih jutranjih ur.

Slovenska radijska oddaja. — Pariški radio Notre-Dame oddaja v slovenščini vsako sredo od osmih do pol devetih zvečer na kratkih valovih (modulation de fréquence) 88,15 MgH.

Pokojni Franc Slavič

POISSY (Yvelines)

26. aprila je v Beltincih *umrl* v starosti 74 let Franc Slavič in bil tam pokopan 28. 4. S svojo družino je delal in živel v Franciji skoraj 30 let, nazadnje v Poissy, odkoder sta se z ženo leta 1975 vrnila v domovino. Spominjamo se ga v svojih molitvah, saj je vedno rad prihajal v slovensko družbo. Hčerki Bernardki in sinu Marjanu ter njunima družinama, ženi Mariji doma in vsem svojcem naše iskreno sožalje.

VERNEUIL-SUR-SEINE (Yvelines)

28. aprila je bila *pokopana* Ida Ipavec, rojena Makarovič. Pokojna je bila doma iz Ajbe pri Kanalu. V Francijo je prišla leta 1959 in se naslednje leto tu poročila. S trdim delom sta z možem družini ustvarila lep dom, ko jo je pred meseci napadla neizprosna bolezen. Dolgo je upala, ona in vsa družina, toda 23. 4. je po hudem trpljenju, ki ga je prenašala z vzgledno potrpežljivostjo in vdanostjo v božjo voljo, izteklo njeno zemeljsko življenje, komaj 45 let. Na pogrebu so jo poleg številnih svojcev, prijateljev in znancev spremili trije slovenski duhovniki: gg. Čretnik, Flis in Lavrič. Možu Avguštinu, hčerki Lilijani in sinovoma Aleksandru in Mauricu ter vsem svojcem izrekamo svoje toplo sožalje, naj jih tolaži božja obljuba, ko bo „Bog sam obrisal vse solze in smrti ne bo več, tudi ne bo več ne žalovanja ne bolečine“.

MELUN (Seine et-Marne)

V juniju bomo imeli skupno mašo prvo nedeljo, 5. junija, ob devetih dopoldne, v poljski cerkvi v Dammarie.

LA MACHINE (Nièvre)

K skupni maši se bomo zbrali drugo nedeljo v juniju, 12. 6., ob devetih dopoldne.

FREYMING-MERLEBACH

Duhovniško posvečenje g. Jožeta Kamina. — V soboto, 30. 4., je freyminška župnija in vsa naša skup-

nost v Merlebachu in okolici s številnimi zastopniki naših rojakov iz Nemčije doživela zgodovinski dogodek. Jože Kamin je bil posvečen v duhovnika.

Jože Kamin je bil rojen 1958 na Zaplazu na Dolenjskem. Njegovi starši: mati Doroteja in oče Jože, ki je kot rudar delal v tukajšnjih rudnikih do upokojitve lanske jeseni, živi v Cité La Chapelle. Jože je nekaj časa študiral doma v Sloveniji, od leta 1980 pa bogoslovje v Metz, kjer je bil lani junija posvečen za diakona. Od takrat je opravljal službo diakona v freyminški župniji, zato je bilo posvečenje v tej cerkvi.

Francози in Slovenci so napolnili veliko cerkev. Ob prisotnosti škofa iz Metza, Monseigneur Schmidta, več kot 30 duhovnikov in tudi treh letošnjih novomašnikov iz Slovenije, je ljubljanski pomožni škof Lenič posvetil novega duhovnika. Obred je bil v slovenščini, razlaga posameznih delov pa v francoščini.

V svojem pozdravnem govoru je posvečevalec škof Lenič najprej pozdravil škofa iz Metza in francoske prijatelje, nato pa Jožetove starše, ki „kot Abraham darujeta svojega edinega sina Bogu“, nato je pozdravil vse slovenske duhovnike, med njimi še posebej msgr. Stanka Grimsa in Naceta Čretnika, direktorja Slovenskih misij iz Pariza.

Pri obredu škof najprej vpraša bodočega duhovnika o njegovi odločitvi, nato kliče nad njega Svete-

Pokojna Ida Ipavec

ga Duha, mu v molitvi položi roke na glavo, kar za njim ponovijo vsi prisotni duhovniki. Nato z litanijami vseh svetnikov vsi priporočajo novomašnika njihovi priprošnji, na kar pride glavna posvečevalna molitev, s katero je bistveni obred posvečenja dovršen. Posvečevalni obred se dopolni še s tem, da novomašnika oblečejo v liturgična mašna oblačila in da mu škof mazili roke ter mu izroči kelih, za tem pa novomašnik skupaj s škofom in vsemi duhovniki somašuje.

Posvečenje je bilo za vse enkratno doživetje. Čeprav je trajalo dobri dve uri, je čas kar prehitro minil, ker je pevski zbor „Slomšek“ iz Merlebacha pod vodstvom g. Emila Šinkovca čudovito lepo pripravil in izvedel vso glasbo, ki je spremljala obrede. Nekatere dele, npr. Alelujo, je g. Šinkovec sam zložil prav za to slovesnost, ki se je končala z navdušenim govorom škofa iz Metza. Najprej je pozdravil novomašnika, njegove starše, škofa posvečevalca in druge duhovnike, med njimi še posebej msgr. Stanka Grimsa in se mu zahvalil za vso njegovo delo med Slovenci v Merlebachu. Govoril je tako navdušeno, da mu je vsa Cerkev ploskala. Za zaključek so vsi skupaj, Slovenci in domačini, zapeli zahvalno pesem, ki je res vsem privrela iz srca.

Freyminška župnija je nato povabila vse na kozarček vina v župnijsko dvorano, kjer je med drugimi gosti bil tudi tamošnji narodni poslanec in obenem župan v Merlebachu, g. Charles Metzinger.

Zvečer so se ob novomašniku zbrali gostje pri večerji v novem Slovenskem domu, kjer je bila odlična postrežba in prijetno vzdušje. Vsi so bili prijetno presenečeni, kako so Slovenci v rekordnem času lepo uredili del novih prostorov.

Nova maša. — Novo mašo je imel g. Jože v nedeljo, 1. maja, ob desetih v župni cerkvi v Merlebachu. Ker je to bila obenem farna nedeljska maša (drugače bi cerkev bili dobili šele za enajsto uro!), je bilo bogoslužje deloma v slovenskem deloma v francoskem jeziku, prav tako tudi petje, kjer je zbor

„Slomšek“ zopet pokazal svojo visoko kvaliteto.

Cerkev so napolnili Slovenci in Francozi, Slovenci ne samo iz Merlebacha, temveč iz vse vzhodne Francije in iz Nemčije, iz Stuttgarta je prišlo tudi več narodnih noš, kar je zunanji pogled še dvignilo.

Pridigo je imel v obeh jezikih g. Čretnik, ki je v globoko zasnovanem govoru orisal lepoto, odgovornost pa tudi težave duhovnikovega poslanstva. Po pridigi je novomašnik dal svoj novomašni blagoslov.

Na koncu maše, ki je bila skozi in skozi izraz zahvale novomašnika pa tudi vseh, ki smo z njim delili veselje in radost dneva, se je novomašnik vsem zahvalil, v prvi vrsti staršem, potem pa tudi vsem drugim, ki so mu pomagali na poti k duhovništvu, in vsem, ki so mu stali ob strani ob slovesnostih in delu zadnjih dni.

Po maši je novomašnik dolgo delil posameznikom svoj blagoslov, nakar smo se zopet vsi zbrali za obed v novem Domu, kjer so vse in vsi, ki so stregli, imeli polne roke dela, pa tudi vedno nasmeh na obrazu, in tudi ljudje so potrpežljivo čakali, da so prišli na vrsto. Kar hitro so minile poldanske ure, kjer je tudi naša pesem vedno bolj posegala vmes, in že smo se vrnili v cerkev k šmarnicam, ki jih je z lepim govorom začel g. Kavalari, in k litanijam, ki jih je vsa cerkev navdušeno prepevala.

Po šmarnicah — nekateri že prej — pa so tisti, ki so prišli od daleč, morali na pot domov, drugi pa so se še dolgo časa zadržali v Domu, vsi pa so odhajali iz Merlebacha z globokimi vtisi. Kakor pri prihodu, kakor pri novi maši, tako je tudi pri odhodu z vseh obrazov sijalo veselje, zahvala, pa tudi najboljše želje novomašniku za njegovo duhovniško pot.

MERLEBACH

Slovenskega novomašnika imamo med nami. — V soboto, 30. aprila, je ob treh popoldne v župni cerkvi v Freytingu g. Jože Kamin po rokah ljubljanskega pomožnega škofa Leniča prejel *mašniško posvečenje*.

V polni cerkvi so spredaj sedeli njegovi starši, katerih srce je gotovo prekipevalo od veselja. Pri posvečenju je bil navzoč tudi tukajšnji škof iz Metza, več sosednjih francoskih župnikov, od slovenskih duhovnikov pa skoraj vsi iz Francije, med njimi naš dragi starosta msgr. Grims, iz Nemčije dr. Zdešar, iz Avstrije g. Lavrič, poleg tega pa še štirje diakoni iz Ljubljane, ki bodo v kratkem tudi mašniki.

Sveti obred se je začel. Po nekaterih uvodnih opravilih in škofovi pridigi so prišle na vrsto litanije vseh svetnikov. Razumljivo je, da je pri tako važni zadevi potrebna priprošnja vseh teh posebnih božjih prijateljev. Ganljivo je bilo pri tem videti, kako se je naš diakon vlegel na tla. Postavljen bo čez krščansko ljudstvo, da ga vodi na poti k Bogu. A zavedati se mora, da sam od sebe ni nič, da bo vse dostojanstvo imel le od Boga. Da bi pa tega postal vreden, je prav, da se poprej do skrajnosti poniža.

Takoj po litanijah pa je prišel suggestivno lepi trenutek, ko mu je škof položil roke na glavo. Človeku pri tem takoj pride na misel, kako se je pri Jezusovem krstu Sveti Duh spustil na njegovo glavo v podobi goloba, ali v podobi ognjenih jezikov nad glave apostolov na binškoštni praznik. V spomin pa nam prihajajo tudi besede iz Hünermannove knjige: „V tistem trenutku je škof položil roke na mladega diakona. Z zaprtimi očmi je prosil za učenca Kristusovega božjega blagoslova in moči Svetega Duha. Diakonu pa je bilo, kot da kleči pred prestolom Boga, ki mu vžiga v srce in roke svoj sveti pečat.“

Drugi dan pa je bila *nova maša* v župni cerkvi v Merlebachu ob veliki udeležbi ljudstva in nato slavnostno kosilo v našem novem domu. V naslednjih nedeljah ali praznikih je novomašnik ponovil novo mašo na raznih krajih Francije, v našem Habsterdicku na binškoštni ponedeljek.

G. novomašnik se zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da je svečanost tako lepo uspela: vsem duhovnikom in diakonom, ki so se je udeležili, vsem vernikom, ki so prišli od

blizu in od daleč, še posebno pa pevskemu zboru z našim organistom, g. Emilom Šinkovcem na čelu, ki so žrtvovali veliko ur za pevске vaje, in pa našim pridnim kuharicam, ki so s pripravljanjem kosila imele polne roke dela, in vsem, ki so k temu gmotno prispevali.

Mi pa g. novomašniku iz srca čestitamo in mu želimo obilo božjega blagoslova na njegovi duhovniški poti.

Vam vsem, dragi rojaki, pa še ena misel:

Škof-posvečevalec je v prelepi pridigi omenil uspešni ribji lov, po katerem je Kristus rekel Petru: „Odslej boš ljudi lovil.“ To ste že mnogokrat slišali. Toda ali ste kdaj pomislili na nekatere posebne razlike med lovom rib, ki so ga vršili galilejski ribiči, in med lovom ljudi, ki so ga potem vršili apostoli in njihovi nasledniki. Ko se riba ujame v mrežo, je to zanjo nesreča, saj ji prinaša izgubo svobode in življenja. Če se pa človek ujame v mrežo božjega nauka, ki ga oznanja duhovnik, je pa to zanj sreča vseh sreč, saj ga privede do svobode božjega otroka in do večnega življenja. Nadalje, kdor lovi ribe, išče le svoje hrane in koristi, češ tvoja smrt — moje življenje. Apostol, ki lovi duše, pa išče njihovega življenja, njihovega večnega blagra, podobno kakor kdor vidi koga, da se potaplja, pa skoči za njim v vodo in ga potegne ven. Nobenega usužnjevanja ali izkoriščanja se ni bati verniku, ki je vdan duhovnikom, pač pa mu bo to le v blagoslov za čas in večnost. Vsaka nova maša je pa tudi novo poroštvo, kako Kristus drži svojo besedo o Cerkvi, da je peklenska vrata ne bodo premagala.

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Za novomašnika g. Jožeta Kamina smo zbrali v Tucquegnieuxu in okolici 1110.— frankov. Omenjeni gospod darovalke in darovalce lepo pozdravlja s toplo zahvalo. Število darovalcev je do sedaj 14. Ako še kdo želi dati, naj mi pošlje ali prinese na dom. Gospod novomašnik je obljubil, da bo prišel enkrat tudi v naše kraje.

J. J.

Bila sem na novi maši gospoda Kamina v Merlebachu. Pred oltar ga je spremljalo osem duhovnikov in diakonov. Na častnem mestu je sedel msgr. Grims, katerega naslednik je postal novomašnik. Zdel se nam je kakor starček Simeon. Ravnatelj č. g. Čretnik je v lepi pridigi opisal naloge in težave duhovnika. Pod vodstvom umetnika g. Šinkovca pa je pel cerkveni zbor, ki lahko tekmuje z marsikaterim pevskim zborom.

Po cerkvenih slovesnostih smo šli v Slovenski dom, kjer so gospodje omenili zasluge msgr. Grimsa in učitelja Jankoviča, tako na verskem kakor na narodno-kulturnem polju.

Razvila se je potem neprisiljena prosta zabava, pri kateri smo se iz srca nasmejali bogoslovcem iz Ljubljane, ki so nas z mimičnim petjem starih pa tudi novih modernih pesmi spravili v dobro voljo. Hvala vam!

Z. R.

PAS-DE-CALAIS IN NORD

Počitnice bodo obnovile naše moči za novo šolsko leto in leto priprave na birmo, ki jo bodo prejeli učenci zadnjih dveh letnikov katekizma. Prvo obhajilo je na vnebohod podelil g. novomašnik Jože Kamin. Novomašni govor je imel g. Nace Čretnik, direktor slovenske misije v Franciji. Obema toplja zahvala.

8. junija bo *romanje in izlet* v Dardizelle, Belgija.

15. avgusta bomo imeli *romanje* na Loretto. Ob 11. uri bo romarska maša z litanijami. Pristrčno vabljeni!

Julka Korbar ob svoji 95-letnici

V nedeljo, 24., in nedeljo, 31. julija, ne bo slovenske službe božje zaradi počitnic dušnega pastirja.

Zakrament sv. krsta so prejeli: Ana Gibaszek, Emilija Zorko, Marina Fudurič in Rahela Kisovec. Naj jih Gospod vedno ohranja v svoji milosti. Srečnim staršem naše čestitke.

Zakrament sv. zakona sta si dala 16. aprila v Loos-les-Lille Anton Bizjak in Karolina La Corte. Naše iskrene čestitke in obilo sreče!

9. aprila so Slovenci v Bruay-en-Artoisu obhajali z družino Julke Korbar 95-letnico najstarejše Slovenke v Pas-de-Calaisu. V krogu prijateljev in družine kar petih rodov so se zbrali v centru Olain, da počaste slavljenko. Vsi rojaki se pridružujejo veselju slovenske skupnosti v Bruay-en-Artoisu in kličejo slavljenki do sto let in čez v zdravju in zadovoljstvu!

Meseca aprila sta *odšla* v večnost: v Lensu v svojem 78. letu g.

Pet rodov s svojo 95-letno praprababico

Alojzij Kobilšek, izredno dober po-klincni šofer avtobusov. Zadnja leta je preživel v domu upokojencev v Lensu. V Henin-Beaumontu pa je odšel v večnost v svojem 83. letu življenja Ludovik Mileti. Pokopan je bil 13. aprila v družinsko grobnico v Sallaumesu. Naj se odpočijeta v Gospodu!

Vse nas je pretresla smrt 18-letnega dijaka Jean Pierra Cerjaka, ki je po enotedenski hudi bolezni nenadoma odšel v boljše življenje. Ogromna udeležba pri pogrebu 4. maja v kapeli Luške Matere božje je pokazala, kako je bil priljubljen, saj je s svojo veselostjo in dobroto izžareval Kristusa. Težko preizkušnim staršem in starim staršem naše iskreno sožalje. Naj mu bo Gospod veliko plačilo!

Vsem rojakom zdrave in prijetne počitnice!

NICA

Za veliko noč se nas je zbralo veliko rojakov, da smo pri oltarju proslavili praznik Kristusovega vstajenja. Na velikonočni ponedeljek pa smo šli v naravo, da se naužijemo svežega zraka in pomladanskega sonca. Za eno družino bi se kmalu ta izlet končal zelo tragično. Dve naši družini sta šli v Biot na obisk k prijatelju, ki tam zida hišo in ko so starejši ostali v medsebojnem pogovoru, so odšli otroci nabirat rože po zapuščenih vrtovih.

Ko je Marko nabiral rože ob robu nekega bazena, ki je nekdanj služil za zalivanje, mu je spodrsnilo in je padel v mrzlo vodo. Ker ni znal plavati in je od mrzle vode kar postal trd, se je začel potapljati in klicati na pomoč. Hitro je priletela starejša sestra in skočila v vodo, misleč, da ni globoka, toda ni ga mogla rešiti; še sama je bila v nevarnosti, da utone.

Na srečo je bil z njima tudi Alain, in ko je zaslišal njuno vpitje, je hitro poiskal palico in skočil z njo v vodo. Ker za silo zna plavati, jima je podal palico, da sta se je držala in ju tako počasi potegnil do roba bazena, da sta mogla splezati ven.

Hvala Bogu, vse se je zelo kon-

čalo, samo nekaj strahu so se naužili v mrzli vodi. Gotovo je tudi angel varuh pomagal, kateremu se vsak dan priporočajmo za varstvo.

Na Gospodov Vnebohod pa smo romali na Laghet v Marijino svetišče in tam skupaj preživel ves dan. — Tudi druge dela proste dneve bomo izkoristili, da gremo skupaj v naravo.

Naj vas spomnim, da je meseca julija škofijsko romanje iz Nice v Lurd in sicer od 3. do 9. julija. Odhod iz Nice z vlakom je v nedeljo, 3. julija, zvečer in vrnitev v soboto zjutraj. Kdor se želi udeležiti tega romanja, se lahko prijavi v svojem kraju pri francoskem župniku ali v Nici na škofiji ali pa tudi na slovenskem misijonu. Za zadnji teden v juliju, od 25. do 31. VII., pa je napovedano romanje v Lurd iz Slovenije skupaj z bolniki.

Približujejo se počitnice, ki so za večino v avgustu. Zato bo tudi v mesecu juliju redno slovenska maša. Meseca avgusta pa bo misijon zaprt. — Veliki prijatelj in moderni vzgojitelj mladine, sv. Janez Bosco, daje zlasti dijakom za počitnice sledeče nasvete: „Brezdelje je tvoj največji sovražnik; uživati počitnice ne sme biti isto, kakor biti brez dela! Hodi pogosto k spovedi in k sv. obhajilu! Tudi med tednom pojdi rad k sv. maši. Beri kako dobro duhovno knjigo, zlasti sv. pismo! Vsako jutro opravi jutranjo molitev in kratko premišljevanje. Vsak večer zmoli večerno molitev, priporoči se Mariji in si izprašaj vest!“

Počitnice so potrebne, a so lahko tudi pogubne, ako jih ne porabimo prav. Kdor se bo držal nasvetov sv. Janeza Bosca, bo imel od njih nedvomno veliko duševno in telesno korist.

MARSEILLE

K skupni maši se bomo zbrali v nedeljo, 12. junija, ob 5. uri popoldne v Eouresu. Vsi ste prijazno vabljeni. Najbrž bo to zadnje naše srečanje pred počitnicami. Če bo mogoče, se bomo dobili tudi v mesecu juliju, toda o tem se bomo takrat dogovorili.

STUTT GART-okolica

Dolga in zanimiva je kronika slovenskih utripov na Württembergem. Vseh dogodkov kar ne moremo popisati, nekateri pa so vredni, da bodo o njih pisali zgodovinarji.

„Čudež iz Slovenije v Heilbronn“, pod tem naslovom je dnevnik Heilbronner Stimme 16. aprila poročal o vlivanju velikega zvona (4000 kg) za božjepotno cerkev na Šmarni gori pri Ljubljani, ki ga je naročil naš delavec Janez Blažič pri livarni Bachert v Heilbronn. Zvon je bil vlit 15. aprila ob 15. uri popoldne.

Ceremoniji vlijanja zvona je prisostvovalo okrog 100 slovenskih in nemških gostov, med zadnjimi predsednik deželne zbornice Baden-Württemberga, dr. Gerd Weng. Dogodek je posnela tudi nemška televizija in radio Stuttgart.

„Čudež iz Slovenije“ imenuje

V Esslingenu je srečal Abrahama Albert Pojavoršek. Na sliki ga vidimo v krogu svoje družine. Želimo, da bi bil sam in vsi njegovi še dolgo dobre volje!

Žegen spada k slovenski veliki noči. V Esslingenu je bila pred oltarjem dolga vrsta košaric (slika), v Stuttgartu pa so bile položene v cerkvi v obliki križa.

nemški časnikar v smislu izjave dekana Franceta Dularja, ki je blagoslovil zlitino za zvon, 42-letnega Janeza Blažiča, ki ga je v napovedi vliivanja isti časnikar imenoval „meniha na tekočem traku Daimlerjeve tovarne v Sindelfingenu“.

To je že drugi zvon, ki ga je gospod Blažič kupil za svojo rojstno faro v Sloveniji. Prvi že visi v farnem zvoniku v Vodicach, drugi pa bo

od jeseni naprej (vsaj tako upamo) iz Šmarne gore „klical, opozarjal in spremljal“ verne Slovence v gorenjsko, dolensko in notranjsko stran.

V televiziji je gospod Blažič jasno označil, kaj ga nagiba, da je pripravljen toliko žrtvovati za Cerkev. „Sem kristjan in v smislu evangelija je: oznanjati mir. Ta zvon — nosil bo ime Kristusa Kralja — naj oznanja mir, mir v ljudeh samih, med našim narodom in povsod po svetu,“ je dejal.

Livarna Bachert je po letu 1945 izdelala okrog 1000 zvonov. „To je

bil prvi primer, da je en sam človek, delavec, kupil zvon,“ je izjavil tovarnar. Zato smo prepričani, da bo 15. april 1983. zapisan v zgodovini našega naroda.

V Stuttgartu smo 8. maja *praznovali materinski dan*. Kot vedno, je bila tudi tokrat dvorana polna. Spored so izvedli otroci Sobotne šole in zavzeti mladinci. Kar v 11 skupinah so deklamirali, peli in muzicirali.

V Stuttgartu so Vranovi praznovali 10-letnico poroke. Na slavlje so povabili tudi svoje znance in prijatelje.

Posnetek s slovenskega večera v Unterkochenu 12. marca letos. K sporedu so prispevali tudi otroci.

li, da je bilo veselje. Starši so bili ponosni na to, da so njihovi otroci sodelovali. Fotografije o slavu bo mo objavili v prihodnji številki Naše luči.

V Heilbronn smo imeli 23. aprila *družabni večer* s filmom „Utrpi iz našega življenja“. Po filmu se je izza omizij dvignila domača pesem v pravi pomladanski prešernosti. Čestitali smo tudi gospodu Marjanu Habiču za njegov „podvig“, ko se je podal iz samskega v zakonski stan in se tako vključil v družbo navzočih mož.

„Mednarodna konferenca“. — Po iniciativi Versko-vzgojnega inštituta v Stuttgartu je bila 26. aprila konferenca zastopnikov tujih delavcev. Od Slovencev smo bili navzoči štirje. Italijani in Španci (obe demokratični deželi) so bili zastopani tudi po konzularnih referentih. Na konferenci je šlo za vprašanje uporabe audiovizualnih sredstev (filmov) v šolah za otroke tujih delavcev. V tem pogledu so Nemci bogato založeni, druge narodnosti precej šibko, Slovenci pa moramo povsem pogrešati tozadevnih pripomočkov.

Radio Vatikan o nas. — V zadnjem času posveča Radio Vatikan več pozornosti življenju naših izseljencev. Tako lahko dobiva slovenski poslušavec v domovini objektivnejše informacije o resničnem življenju izseljencev. Vsem je znano, da domača obveščevalna sredstva (časopisje, radio, televizi-

ja) na žalost enostransko poročajo in tako ustvarjajo nepopolno ali celo napačno podobo o življenju izseljencev. Zato smo slovenskemu oddelku Radia Vatikan hvaležni, da je v zadnjih mesecih prinesel več poročil o našem življenju na Württemberškem. Poročal je o razstavi ročnih izdelkov, o miklavževanju, o našem versko-usmerjenem šolstvu, o vlivanju zvona za Šmarno goro, o praznovanju materinskega dneva in o romanju naših delavcev v Lurd meseca maja.

(Opomba: Radio Vatikan lahko poslušate vsak dan ob 18.45 uri).

FRANKFURT

Malo pred veliko nočjo nas je obiskal naš „krajevni“ škof dr. Kamphaus iz Limburga. Novi limburški škof želi spoznati svojo škofijo, zato obiskuje župnije. V marcu je bil v Frankfurtu. V soboto, 26. 3., je obiskal tudi našo župnijo. V enournem razgovoru z župnikom se je zanimal za delo in življenje slovenske župnije. Potrepežljivo je poslušal kaj nas teži in kaj nas žuli. Posebno ga je zanimalo število brezposelnih in sestava župnije. Pogovor je kar prehitro minil. Da bo lahko bolje spoznal slovensko župnijo, smo mu za spomin podarili knjigo: Lepa si, zemlja slovenska. Škof je ob odhodu zaželel župniji božjega blagoslova in rasti v dobrem.

Popoldan se je škof sešel z za-

stopniki vseh tujcev v Frankfurtu. V župnijskih prostorih župnije sv. Bonifacija je naša župnija pripravila to srečanje. Navzoč je bil tudi referent za tujce g. Leuninger in g. Frank, vodja oddelka za cerkvene službe. V triurnem pogovoru — škof je bil z nami eno uro — smo v živahnem razgovoru poskušali osvetliti vse življenje tujcev v Frankfurtu. Vsi navzoči so čutili, da ima škof veliko skrb za „katoličane drugega materinega jezika“, kot se uradno imenujemo v naši škofiji. Vsem skupaj nam je zaželel vztrajanja v delu za naše zdomce.

Takšnih srečanj si še želimo in škof je obljubil, da bo še prišel med nas.

Naša župnija se je povečala za dva člana. 24. aprila smo *krstili* v Lichu Andreja Čevka, 1. maja pa v Frankfurtu Maksimilijana Zemljiča. Staršem čestitamo in želimo božjega blagoslova.

OBERHAUSEN

Prvomajsko srečanje Slovencev si je letos namesto običajne vožnje z ladjo po Renu vzel za cilj *novomašo* v Merlebachu. Avtobus je pobiral ljudi spotoma v Oberhausnu, Essnu in Hildnu, pridružil pa se je še nekaj ljudi z osebnimi vozili, tako da se nas je zbralo blizu 70 na slovesnosti. Vredno je bilo, saj so bili med nami mnogi, ki so tokrat prvič doživljali in sodelovali pri novi maši, duhovniško posvečenje pa je

Škof dr. Kamphaus med „zdomci“ v Frankfurtu.

bil povsem nepoznan obred. Znašli smo se tam med množico Slovencev, ki so se poleg drugih zbrali k praznovanju. Pritegnilo nas je in smo se prepustili prazničnemu vzdušju. Če smo prej mnogo razmišljali, kako bomo zapolnili čas, ko ne bomo v cerkvi, se je to izkazalo za nepotrebno. Sami dogodki so nam prinesli toliko snovi za pogovor in razmislek, prijaznost ljudi je sama pritegnila v osebnost srečanja in pogovor, veseli in sproščeni občutki so tudi med nami samimi vžgali prijetno družabnost. Na poti nazaj smo se začutili obogatene za nova spoznanja tudi o duhovništvu, ki je poklic in Cerkvi — božji dar ljudem.

ESSEN

Slovenska skupnosti v tem velikem mestu spada med večje v Porurju. Ni čudno, če so velike Krupove tovarne in rudniki privabili sem veliko tujcev, med njimi tudi Slovencev, saj je bila pred leti na razpolago široka paleta možnosti za dobro zaposlitev.

Dolga leta je Slovence zbiral in pomagal graditi skupnost nepozabni duhovnik Ivan Ifko. Slovenci še nismo preboleli njegove nenadne smrti. Njegovo mesto ostaja prazno. Vendar krščanska skupnost med Slovenci živi in potrjuje dvajsetletno neutrudno delo svojega duhovnika. Vsako nedeljo imamo bo-

goslužbe v domačem jeziku v kapeli Marijine bolnice v Altenessnu. To je naša stična točka, od tu se stiki na različne načine nadaljujejo, od tu prinašamo tudi blagoslov vsemu slovenskemu življu tod okrog. V to življenje se vsak dan vpletajo običajni in tudi bolj zanimivi dogodki. Zapišemo naj samo enega: 16. aprila smo obhajali *poroko* Irene Pavšič in Alojza Potočnika. Novi slovenski družini iz vsega srca tudi tu izrekamo vse dobre želje in voščimo blagoslov, ki naj prinaša srečo v novi dom.

MÜNCHEN

PRVO OBHAJILO je bilo ne le v zadnjem času, marveč tudi v vsem letu, eno naših najlepših, najslovesnejših in najprisrčnejših srečanj. To je naš največji farni praznik, naše žegnanje.

Res je, da je deževalo — to je bilo pa menda edina senca pri celotnem praznovanju.

Prelepo cerkev Sv. Duha so nalašč za našo slovesnost posebej okrasili s pisanim majskim cvetjem. Božji hram se je napolnil (260 udeležencev). Točno ob napovedani uri je pozvonil zvon ob zakristiji in so zadonele orgle. Trinajst punčk in fantkov, svatovsko oblečenih, se je začelo pomikati proti oltarju, za njimi sedem ministrantov, na koncu mašnik. Vsa cerkev je zapela prele-

po šmarnično pesem „Spet kliče nas venčani maj“.

Začela se je maša, v besedilih in pesmih vsa usmerjena v največjo skrivnost, ki nam jo je Jezus zapustil, v njegovo daritev in v božjo hrano njegovega telesa. Izmenoma so peli vsa cerkev, otroci, pevski zbor. Sodelovanja posameznikov je bilo pa tudi sicer veliko: Damjana in Peter sta prebrala berili; Bojana, Tanja, Lillijana, Renata in Sonja so povedale skupne prošnje; štiri možje so z mašnikom peli naprej litanije božje Matere. Vsa cerkev je odgovarjala pri molitvah in pesmih, med litanijami s tistimi čudovitimi kratkimi Marijinimi pesmimi.

Osnovna misel vseh besedil je bila, da naj se veselimo, ker je Gospod blizu. Med nami je. Kliče nas po imenu in nam govori, da nas ima rad, da bi nas rad nekoč v nebesa, da nam prav zato daje v jed svoje telo. Pa, da je njegovo telo res jed, da naj ga uživamo, da bomo imeli v sebi božje življenje, ki je edino poroštvo večnosti. In končno, naj obhajamo to v njegov spomin: naj redno hodimo k maši in obhajilu. Nekateri slovenski otroci, ki so lani ali še prej tu prejeli prvo obhajilo, hodijo nedeljo za nedeljo k maši in k obhajilu. Prav zato so vsak dan boljši, bolj korajžni, bolj veseli, bolj ubogljivi, bolj delavni, bolj pripravljeni pomagati, celo vsak dan lepši, saj Bog, ki je v njih, izžareva

Obe fotografiji sta z versko-prosvetno-družabnega SREČANJA V WALDKRAIBURGU, kjer je gostoval farni pevski zbor iz Münchna.

iz njihovih oči in njihovih obrazov svojo svetlobo.

Praznovanje je bilo lepo — to je misel vseh, ki so se ga udeležili. Nekatero družino so potem prišle tudi k skupni večerji v slovensko krčmo, kjer so zelo prijazno in dobro postregli in kjer je pevski zbor zapel nekaj pesmi.

Vsem za vse najlepša hvala!

WALDKRAIBURG

Našemu slovenskemu duhovniku, ki prihaja iz Münchna po dvakrat na mesec med nas, da nam mašuje in pridiga ter se z nami pogovori, je prišlo na misel, da bi kdaj povabil k naši maši pevski zbor iz Münchna. Ta misel, ki smo jo vsi tu z navdušenjem sprejeli, se je potem še malo razširila: prišlo naj bi do **VERSKO-PROSVETNO-ZABAVNEGA SREČANJA** pri nas.

No, potem je do njega tudi prišlo. In sicer v soboto, 16. aprila.

Že vnaprej naj povemo, da je bilo srečanje silno prisrčno. Edina napa-ka je bila, da je bilo prekratko.

Pevski zbor iz Münchna je pel med mašo, takoj nato je pa kar v kapeli zapel še nekaj narodnih. Petje, tako versko kot narodno, je bilo doživeto. Neka udeleženka je povedala, da so ji prišle ob njem solze v oči, saj je sredi tujine spet enkrat občutila košček domovine.

Po maši smo se zbrali v eni tukajšnjih krčm. Kot v cerkev je tudi sem prišlo nekaj več rojakov iz Waldkraiburga, nekaj pa tudi od drugod: iz Traunreuta in Münchna. Naenkrat je bilo ustvarjeno domače vzdušje.

Za domačo glasbo je pridno in živahno skrbel Štajerski trio. Seveda so domače melodije zvabile prisotne k plesu in peté so udarile ob pod. Ker nismo mogli pevskega zboru v cerkvi ploskati, smo ga prosili, naj nam še v krčmi zapoje kakšno našo. Res so zapeli in nagradili smo jih z navdušenim ploskanjem.

Pogovorili smo se, malo se tudi med sabo spoznali, a časa je bilo vsekakor premalo. (Drugič — in to se mora ponoviti vsako leto vsaj enkrat — bo treba srečanje načrtovati tako, da bomo več časa skupaj.) Si-

cer smo res raztegnili večer malo prek načrta (dobro, da je vozil pevski zbor slovenski vozač), pa je bil čas še vseeno veliko prekratek. Ta ugotovitev je obenem zadet izraz tega, kako lepo je bilo!

Vsem, ki ste nam pripravili tako lep večer, najlepši „Bog plačaj“!

nizozemska

„Zvonovo“ *gostovanje*: Kot smo že poročali, je Zvon takoj po veliki noči napravil turnejo po Sloveniji. Gostovanje je organizirala Slovenska izselj. matica. Nastopili so v štirih važnejših slovenskih središčih. Njegovemu koncertu v Ljubljani so prisostvovali tudi nadškof dr. Šuštar, škof dr. Lenič in stolni dekan prelat Jože Kvas. Povsod so doživeli lep aplavz. Peli so bolj preproste pesmi, kar je ljudem bilo še bolj ljubo. Uživali so lepoto slovenske zemlje. Zvonu k uspelemu gostovanju iskreno čestitamo.

„Zvonova“ *družabna prireditev*: Zvon je imel tudi letos v Eygelshovnu uspelo družabno prireditev, ki so jo z našimi melodijami poživljali Veseli vaški godci pod vodstvom g. Slavka Strmana. Množična prisotnost Holandcev je spet pokazala, da Zvon uživa simpatije in zaupanje domačinov. Pri postrežbi je sodelovalo 60 oseb. Prodali so 100 kg čevapčičev, 50 kg klobas, 75 l fižolove juhe, 1800 l piva itd. Uspeh je razveseljiv. Za kulturno delovanje potrebuje skupnost tudi finančno podlago. Toplo čestitamo!

Lindenheuvel-Geleen: Ga. Marija Kropivšek si je zlomila nogo in se zdravi v bolnici v Geleenu. Tako je nanoslo, da je dobra gospa v bolnici praznovala 85. obletnico rojstva, h kateri so ji čestitali družina in bolniško osebje. Čestitkam se pridružujemo tudi mi. Ga. Marija je s svojim rajnim možem g. Janezom bila vedno v prvi vrsti pri delu za slovensko skupnost. Do izseljenških duhovnikov pa sta oba vsa leta gojila bratsko gostoljubje. Jubilantki voščimo, da bi se čim prej mogla vrniti na svoj dom.

V bolnici v Sittardu se je nekaj časa zdravila naša sodelavka ga. Anica Muha.

Heerleheide-Brunssum: Ga. Antonija Železnik, dolgoletna in zvesta članica sv. Barbare, je že skoraj štiri leta v moderni kliniki za onemogle v Brunssumu. Dne 29. aprila je praznovala svoj 87. rojstni dan v krogu svojih hčera in njihovih družin. Prisrčne slovesnosti se je udeležil tudi njen sin g. Ignacij Glinšek, ki živi v Argentini. Po končani maši so se vsi zbrali v obednici pri obloženi mizi, okrašeni s slovenskimi šopki. Slovenska pesem, pri kateri je pomagala tudi mama, je odmevala po obednici. Železnikovi mami iskreno čestitamo k visokemu jubileju in se ji zahvaljujemo za vse, kar je njena družina storila za našo skupnost in njene duhovnike.

švedska

STOCKHOLM

Prestolnica Švedske je dobila novo katoliško stolnico. Naši rojaki v Stockholmu imajo nekaj tiste samozavesti in ponosa, kakršen se spodobi prebivalcem glavnega mesta, ki velja za enega najlepših na svetu. Zdaj jih bo v ponosu krepila še lepota in velikost cerkve, v kateri se zbiramo. Slovensko mašo imamo namreč v stolnici, ki so jo pred kratkim povečali ali — bolje rečeno — zgradili novo, prostorno, in jo povezali v skupen prostor s staro, ki je bila postavljena v prejšnjem stoletju.

V stockholmski stolni župniji radi uresničijo kakšne novatorske zamisli. V novi cerkvi so iznajdljivo poskrbeli za udeležbo malčkov in njihovih mater ali očetov pri maši. Njim je namenjeno več prostorov, ki so ozvočeni, da je iz njih moč spremljati mašo. Od glavnega prostora jih loči le steklena stena, da se dobro vidi na oltar, a vendar so te posebne sobice tako zaprte, da otroško čebljanje in morebitna razlaga staršev ne moti ostalih udeležencev maše. Spovednic je tudi do-

volj in še praktične so. Eno in drugo bo prišlo prav slovenski skupnosti v Stockholmu. Družine z majhnimi otroki se bodo lažje odločile za obisk maše. Spovednice pa nam tudi ne bodo odveč. Saj nam papež naroča, naj v tem svetem letu uživamo smisel za spoved, zato bodo lepa prilika, da bi bolj pogosto hodili k spovedi.

25. marca je bila nova stolnica slovesno posvečena, 17. aprila pa smo imeli v njej prvič slovensko mašo. V šali je padla pripomba: „Le kaj je bilo treba graditi tako veliko cerkev, saj nas je bilo še za prejšnjo pre malo.“ Res ni skrbi, da bi nam kdaj zmanjkalo prostora, tudi če bi prišli tja prav vsi Slovenci, kar jih premore srednji del Švedske. No, pa saj se ne držimo vedno le sami zase. Odslej bomo še z večjim veseljem prihajali k skupnim župnijskim in škofijskim slovesnostim, ker vemo, da bo vedno dovolj prostora za vse.

GÖTEBORG

V soboto zadnjega aprila je bil v göteborgski župniji zares dan narodov. Dopoldne je škof ob zanimivem in ubranem petju vietnamskega zbora iz Norveške in ob udeležbi tudi vietnamskih katoličanov, ladijskih beguncev, posvetil v diakona vietnamskega bogoslovca Thànha. Popoldne ob 4. uri pa je bila birma.

55 petnajst- in šestnajstletnikov ter 14 odraslih je bilo po polaganju škofovih rok potrjenih v veri. Taka birma je zares doživetje, kako nas Sv. Duh iz različnih narodov zbira in povezuje v eno božje ljudstvo. Med mladimi birmanci jih je bilo kar sedem slovenskega rodu, kar je zgovoren znak, kako močan delež imamo v življenju göteborgske župnije. Od odraslih birmancev je z nami posebej povezana Dorte Poprask. Skupaj s svojim možem, Slovencem, in z vso svojo družino redno prihaja k slovenski maši. Za novo leto je bila sprejeta v zakramentalno občestvo katoliške Cerkve.

Našim birmancem želimo, da bi jih vsa župnija pa tudi slovenska oltarna skupnost s svojo v ljubezni živeto vero še naprej potrjevala v zvestobi Kristusu. Tako bodo uspešno opravljali poklic pričevalcev vere znotraj Cerkve in pred svetom.

švica

V Zürichu smo (kakor v Oltnu že v marcu) na drugo nedeljo v maju, 8. 5., proslavili *materinski dan*, ki smo ga imenovali kar „družinski praznik“. Od blizu in daleč so prišle naše družine v veliko večjem številu kakor druge nedelje. Najprej smo se zbrali v kapeli pri sveti daritvi.

Otroci iz Züricha in okolice, Fr bourga in Wila so v prošnjah vernih izražali svoje želje za matere in očete, pa tudi zase (da bi bili pridni in s tem delali veselje svojim staršem). Kot molitev je izzvenela tudi melodija Gounojeve Ave Marija, ki jo je na violino mehko in občuteno zaigral desetletni Peter iz Züricha. Za sklep bogoslužja smo zapeli še litanije Matere božje.

V lepo okrašeni dvorani smo nato zasedli vse prostore in v tišini sledili programu na odru. Mali, srednji in večji otroci so s svojimi recitacijami, igranjem na flavto, kitaro in harmoniko, zbornim in solopetjem navduševali poslušalce, ki so jih nagradili z močnim ploskanjem. Posebnost je bil tudi nastop kitarista Mladena, ki je zapel s svojo hčerko Dagmar dve svoji pesmi. Kot vedno je tudi letos navdušil kvartet iz Oltne, ki je moral ponoviti zadnjo pesem. Pristrčno smo se nasmejali ob šaloigri Mož-kuhar, ki sta jo izvedla Majda in Lojze iz Züricha. Trio Valenti iz Winterthura je s svojimi poskočnimi slovenskimi vižami dvignil s sedežev odraslo in mlado in nas v veselem razpoloženju zadržal tja do devete ure zvečer. Da nismo ostali lačni in žejni, so poskrbele naše pridne kuharce in „kelnarji“.

P. Fidelis se je ob koncu zahvalil vsem, ki so kakorkoli prispevali k temu lepemu popoldnevu in večeru.

dragi bravci!

Vsi demokratični Slovenci doma in po svetu se slehernega junija spominjajo tistih dvanajst tisoč rojakov, ki so se med vojno uprli stalinistični revoluciji v domovini, pa jih je dala KP takoj po vojni brez zaslišanja in obsodbe postreliti na različnih krajih Slovenije. Vsi demokratični Slovenci po svetu (tisti doma tega ne smejo) terjajo vsako leto znova zanje od režima dvoje: da jim vrne dobro ime (Kaj je bil upor stalinizmu tolikšen greh, če se mu je celó Tito kasneje uprl?) in da pove, kje so njihovi grobovi, da jih bodo lahko njih svojci obiskovali (Kaj je ta občečloveška zahteva tako nekaj izrednega?).

Edvard Kocbek, udeleženec enobeja, je zapisal: „Predvsem si jo (= nezaslišano usodo domobrancev) moramo vzdigniti iz zanikanja v javno priznanje. Vzdigniti si jo moramo iz potlačene in pohabljenosti zavesti v jasno in pogumno zavest. Odgovorni ljudje nam morajo razložiti, kako je mogoča osvobodilna zmaga spočetli iz sebe tako ostudno bojazen pred nasprotnikom... Gre torej za javno priznanje krivde, ki se tiče nas vseh. Tako dolgo se ne bomo znebili preganjavice in mōre, dokler javno ne priznamo svoje krivde, svoje velike krivde. Brez tega dejanja Slovenci ne bomo nikoli stopili v čisto in jasno ozračje prihodnosti.“

Z lepimi pozdravi!

Uredniki

slovinci ob meji

KOROŠKA

Predsednik Mohorjeve družbe in prošt v Dobrli vasi g. Franc Brumnik je 12. aprila praznoval 70-letnico življenja. — Nekdanji izseljenski duhovnik na Holandskem g. Ferdinand Babnik je 27. aprila dočkal 79 let. Zadnji desetletij je deloval v solnograški nadškofiji: v St. Margarethen in Lungau, Schledorf in Reith pri Kitzbühlu. Sedaj živi v pokolu v Bodensdorfu ob Osojskem jezeru. — Krščanska kulturna zveza je 17. aprila priredila v farni dvorani v Št. Jakobu v Rožu Družinsko petje. Prepevalo je 15 družin iz vseh treh južnih koroških dolin. Dvorana je bila nabito polna. — Ob 40-letnici obglavljenja 13 koroških Slovencev na Dunaju, največ iz selske župnije, so v Selah imeli spominsko proslavo, najprej v cerkvi in nato v dvorani. — Mohorjeva družba v Celovcu je začela zidati ne daleč od Slovenske gimnazije nov dijaški dom. V domu bo prostora za 150 dijakov. Dozidan naj bi bil do začetka šolskega leta 1984. — Za državnozbornske volitve je Narodni svet kor. Slovencev priporočal voliti „Alternative Liste Österreich“, na kateri je bil kandidat tudi Slovenec Mirko Kert. Ta lista je bila ena od „zelenih list“. Na južnem Koroškem je lista dobila le nekaj nad 3000 glasov. Brez mest Celovec in Beljak pa le nekaj nad 2000 glasov. Slovenski volivci so torej volili svoje običajne politične stranke.

GORIŠKA

Slovensko stalno gledališče v Trstu je v aprilu trikrat gostovalo v Gorici. Na odru Kulturnega doma so igrali komedijo Delitev. V istem domu je bil 21. aprila nastop radiotelevizijskega orkestra iz Ljubljane in mladinskega zbor Glasbene Matice iz Trsta. — Vse ljubitelje božje poti na Sv. Višarjah opozarjamo, da letošnje poletje višarska žičnica ne deluje, ker je dotrajana in sedaj postavljajo novo. Tudi duhovnika ne bo na Višarjah. Kdor bi hotel peš iti na Višarje, se mora oglasiti pri g. žup-

niku v Žabnicah (Camporosso in Val canale), da bo z njim uredil glede romanja in maše. — Slovenskemu oddelku Ljudskega radia v Gorici je bila podeljena letošnja nagrada iz sklada Dušana Černeta. — V goriškem Avditoriju je bil 16. aprila nastop pevskih zborov Primorska poje. Nastopilo je 10 zborov z obeh strani meje. — Na belo nedeljo so v Doberdobo priredili Praznik pomladi s slikarsko in fotografsko razstavo, nastopom otrok in pevskih zborov. Praznik se je zaključil z zabavo. — V nedeljo, 8. maja, so slovenski verniki goriške nadškofije imeli svetoletno romanje na Sveto Goro pri Gorici. — Zveza slov. katoliške prosvete je v marcu organizirala na Goriškem kar 14 različnih kulturnih nastopov. — Na praznik vnebohoda je v slovenski duhovnjiki v Gorici prejelo 30 otrok prvo obhajilo. Maša je bila v cerkvi na Travniku.

TRŽAŠKA

Biser kraškega stavbeništva, cerkev in župnišče na Repentabru, razjeda zob časa. Če ne bodo kmalu začeli s popravili, sta obe poslopji v nevarnosti, da se porušita. Tako v Rimu kakor v Trstu so bile vložene intervencije za pomoč. — Kar 8 avtobusov slovenskih tržaških romarjev je poromalo 25. aprila v Novo Gorico in na Staro goro pri Čedadu. — Stoletnico delovanja je praznovala šola Glasbene Matice v Trstu. Slavnostna akademija je bila v Kulturnem domu. — V naselju Domjo v dolinski občini so odprli družbeni center, ki ga je blagoslovil ricmanjski župnik dr. Kosmač. — Mladinski pevski zbor Vesela pomlad iz Opčin je bil v aprilu na romanju v Rimu. V nedeljo, 24. aprila, je zbor pel pri slovenski maši v Rimu. Maševal je torontski pomožni škof dr. Lojze Ambrožič.

slovinci po svetu

AVSTRALIJA

V Adelaidi je umrl tamkajšnji pomožni škof Filip Kennedy. On je dal dovoljenje za zidavo slovenske cerkve sv.

Družine, blagoslovil njen temeljni kamen in njegovo zadnje liturgično opravilo je bilo sodelovanje pri posvetitvi te cerkve 13. februarja. — Postnega romanja v Campbelltown se je udeležilo nad 200 rojakov iz področja sydneyske slov. misije. — Velikonočne kuvrtice, ki jih slov. kat. Misija v Kewu (Melbourne) vsako leto razpošlje, so za potrebe Misije prinesle 4576 dolarjev. — Neznanec je vlomil v omare Baragove knjižnice v Kewu in napravil precej škode. Nekdo je odnesel tudi kip Bernardke iz lurške votline. Tudi v Avstraliji imajo nekateri „dolge prste“.

ARGENTINA

V škofiji San Miguel, provinca Buenos Aires, je bil po škofovi smrti izvoljen za kapitularnega vikarja, ki vodi škofijo do imenovanja novega škofa, slovenski duhovnik, profesor cerkvenega prava, dr. Mirko Gogala. Po rodu je iz Mojstrane na Gorenjskem. — Zaradi vnetja slepiča je umrl v San Martinu slovenski duhovnik g. Anton Škulj. Bil je župnik v Lujanu v sanluisški škofiji. Rodil se je 1924. leta v dobrepoljski fari. V Argentini je zgradil kar tri cerkve. — V Bariločah so zaključili letno plezalsko sezono. Kakšnih posebnih podvigov v tem letu ni bilo, čeprav je bilo izvršenih nekaj lepih vzponov. Starosta slov. alpinistov dr. Vojko Arko se pritožuje, da je premalo zanimanja za gore med rojaki v Buenos Airesu. — Na Slovenski pristavi v Buenos Ai-

naša luč

eden najbolj
zanimivih
slovenskih listov

mora v vsako
slovensko hišo

v izseljenstvu,
zdomstvu,
zamejstvu
in doma

resu so na belo nedeljo pripravili Slovenski dan. Glavni, programski govor je imel dr. Jože Krivec. Ta Slovenski dan pripravi vsako leto društvo Svobodna Slovenija. — Sanjuška mladina je v domu v San Justu pripravila Slovencem na veliko noč po maši velikonočni „žegen“. Pripravila je tudi akademijo v čast prazniku. — Dr. Tine Debeljak je 27. aprila slavil 80-letnico življenja. Rodil se je v Škofji Loki. Študiral je v Škofjovih zavodih, na ljubljanski in praški univerzi. Bil je urednik kulturne revije Dom in svet in kulturni urednik dnevnika Slovenec. Svoje pesniško in pripovedno delo nadaljuje vsa leta tudi v Argentini. Je eden od stebrov Slovenske kulturne

dobri pastir

(nadaljevanje s 7. strani)

Poleg naložene dolžnosti je Rožman pomagal še pri drugem delu: pri dušnem pastirstvu (v cerkvi, vodil je Marijino društvo deklet) in prosveti (pri Orlu, v Izobraževalnem društvu je zbiral mladino, ustanovil je igalsko družino). Pred plebiscitom je tudi včasih govoril na plebiscitnih shodih. „Iz govorov ni bilo čutiti nikakih napadov, nikakih hujskanj, pač pa globoko spoštovanje in ljubezen do rodne zemlje in naroda. Gospod je dobro slutil, kaj se bo z narodom in domačo govornico zgodilo, če ob plebiscitu propadamo“ (priča).

V LJUBLJANO ZA PROFESORJA

Rožmana je povabila bogoslovna fakulteta v Ljubljano za profesorja cerkvenega prava (1919). Ker je ostal pravno še nadalje profesor cerkvenega prava na bogoslovnem učilišču v Celovcu, je celovški škofiji sporočil, da bo hodil iz Ljubljane predavat tudi v Celovec, ko bo tam spet kaj bogoslovcev. A tja ga niso več klicali.

V Ljubljano je odšel skoraj eno leto pred plebiscitom, in sicer prostovoljno in z namenom, da se vrne na Koroško. S Koroškega torej ni bil pregan, kot je bilo včasih napačno zapisano.

Po: Kolarič, ŠKOF ROŽMAN, 3 deli, Družba sv. Mohorja v Celovcu

akcije. — Slovenska kulturna akcija je v marcu začela spet z rednimi kulturnimi večeri, ki so namenjeni gojenju slovenske kulture. — Slovensko gledališče v Buenos Airesu je postavilo na oder Shakespearovo dramo Romeo in Julija.

ZDA

V Clevelandu je umrla 28. marca ga. Mimi Meglič, vdova pisatelja Karla Mauerja, komaj 63 let stara. Pokojna je bila zelo aktivna v nabiranju podpor za dijake Mohorjevih domov na Koroškem. — Pevski zbor Glasbene Matice v Clevelandu je priredil marca svoj pomladanski koncert. Po koncertu je bila zabava s plesom, pri kateri so igrali Veseli Slovenci. Prireditev je bila v šenklerškem narodnem domu. — Prijatelji Ameriške Domovine so v marcu organizirali poseben banket, katerega čisti dobiček je namenjen časopisu. Glavna govornika na banketu sta bila mons. Baznik in senator Laushe. Čisti dobiček prireditve in darovi znašajo 13.375 dolarjev (227.000 šilingov). Banketa se je udeležilo nad 500 oseb.

— Pevski zbor Jadran v Clevelandu je priredil na Jožefovo pomladanski koncert, ki je bil v dvorani Delavskega doma na Waterloo Rd.

KANADA

Župnija Marije Brezmadežne v Novem Torontu je v postu organizirala kosilo, katerega čisti dobiček je namenjen za novo cerkev Vseh svetnikov na ljubljanski Žalah. Razdeljenih je bilo 430 kosil. Čisti dobiček znaša 3000 dolarjev. — G. Vilko Čekuta je v obeh slovenskih župnijah v Torontu pripravil Kulturni mozaik v besedi, pesmi in plesu. Program si je poiskal v izpovedih slovenskih pisateljev in pesnikov, ki govorijo o mladosti, življenju, ljubezni in smrti. — Zaradi pomanjkanja snega je Torontsko slovensko letovišče zadnje zimo bolj životarilo. Izjema je bila nedelja, 13. februarja, ko je bila tam pustna prireditev. — Torontski Fantje na vasi so na cvetno nedeljo priredili v župnijski dvorani v Novem Torontu koncert. Sodelovali so tudi Fantje na vasi iz Clevelanda.

še prvo
pa drugo
pa tretje!

JUGOSLOVANSKI DEVIZNI DOLG

Jugoslovanski devizni dolg je po podatkih Narodne banke Jugoslavije narasčal takole (podatki so v milijardah dolarjev):

1966	1,18	1975	5,80
1967	1,35	1976	7,01
1968	1,53	1977	8,42
1969	1,71	1978	10,73
1970	1,86	1979	13,73
1971	2,70	1980	18,40
1972	3,43	1981	20,17
1973	3,98	1982	19,10
1974	4,65		

DELO, Ljubljana, 2. apr. 83/15.

VIŠJE CENE

S spremembami zakona o obdavčenju prodaje, izdelkov in storitev, ki bo začel veljati jutri (2. apr.), se bodo dejansko podražili številni izdelki v prodaji na drobno, med njimi tudi sladkor, vino, tekstil, športna oprema, butan itd. S tem bodo zagotovili del sredstev za kritje izdatkov zveznega proračuna.

Treba je odgovoriti na vprašanje, kako naj bi v prihodnje uspešneje uredili vprašanja v zvezi z 90,5% porabe v zveznem proračunu, kolikor zdaj znašajo potrebe JLA (vojske) in borčevsko-invalidskega varstva ter dopolnilna sredstva za manj razvite.

DELO, Ljubljana, 2. apr. 83/1.

NATANČNOST

Pred štirimi dnevi so z zamudo le spremenili zakon o temeljnem davku v prometu blaga in storitev, ki je v prid zveznemu proračunu spremenil cene (podražil torej) okoli 500 izdelkom.

Pa vendar se trgovci, ki so lahko kupili Uradni list šele v soboto zjutraj, niso znašli. Uradni list je „uradno“ ob-

vestil trgovce o spremembi zakona. V členu 1, odstavek 1, piše: „V zakonu o obdavčenju izdelkov in storitev v prometu ‚Uradni list SFRJ‘ štev. 33/72, 55/72, 28/73, 36/75, 58/75, 7/77, 61/78, 26/79, 5/80, 63/80, 3/81 in 23/82 se v členu 6, odstavek 1, po točki 4 dodaja nova točka 5, ki se glasi: . . .“

To je zbegalo sprememb javene trgovce, in tako v trgovinah, ki si še niso oskrbele knjižice z vsemi potrebnimi predpisi, prodajajo blago po dvojnih cenah: po starih in novih.

DELO, Ljubljana, 4. apr. 83/8.

POMANJKANJE ZDRAVIL

Jugoslovanski srčni bolniki so zahtevali od vlade, naj odpravi pomanjkanje življenjsko važnih zdravil.

Kot je sporočil beograjski časopis Politika, je pred petimi meseci Jugoslavija kljub svoji zadolžitvi v tujini dala na voljo 30 milijonov dolarjev za nakup zdravil. Zaradi različnosti mnenj med beograjsko vlado in republikami pa do danes do nakupa ni prišlo.

Že mesece dolgo manjka po lekarnah predvsem zdravil za srce. Trenutno ni mogoče dobiti v Jugoslaviji skupno 740 zdravil.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 5. apr. 83/6.

HUDA INFLACIJA

Divjanje inflacije postaja vse nevarnejše. Po eni strani ogroža uresniče-

„naša luč“ julija in avgusta ne izide!

vanje ciljev letošnje gospodarske politike, po drugi strani pa življenjski standard širokih slojev prebivalstva.

Do konca marca je rast maloprodajnih cen dosegla že 6,6%, življenjskih stroškov pa 9,6%. Glede na to, da v te številke niso vračunane najnovejše podražitve, mora biti jasno, da je program gospodarske stabilizacije resno ogrožen.

DELO, Ljubljana, 6. apr. 83/1.

NEVEDNI MEDVED

Kmetu Jovanu Jovančeviću iz obrovске vasi Krupa je medved raztrgal dve kravi. Pretresljivi so dogodki, ki so sledili, ko je Jovan Jovančević zaman iskal plačnike za povračilo škoda.

V gozdnem gospodarstvu in lovski družini iz Obrovca so mu rekli, da gre za medveda iz Like in jim zato ni treba plačati njegovih hudodelstev. V liškem Gračacu pa je kmet dobil odgovor, da morajo škodo, ki jo njihov medved povzroči v Dalmaciji, povrniti v tisti občini, kjer je zver morila.

Kriv je seveda medved, ki na žalost ne ve, kje se začne in konča občinska meja.

DELO, Ljubljana, 8. apr. 83/4.

DRUŽINSKA PRILOGA: NEENAKOPRAVNOST VERNIH V MATIČNI SLOVENIJI

(nadaljevanje s 13. strani)

Jasno je, da bi zgolj opustitev ateizma kot pogoja za vstop, zadeve bistveno še ne spremenila, če se ne bi hkrati na splošno spremenilo stališče do vere, do razrednega boja itd.

Krščansko se mi zdi, težiti k taki družbi, v kateri človek za svoje javno delovanje za nobeno še tako odgovorno mesto ne bi potreboval potrjene pripadnosti ali članstva v posebni organizaciji. Merilo za človekovo družbeno veljavo in s tem primernost za različna mesta naj bodo njegove z osebnim delom dokazane vrline in dosežki. Da bi oboje sploh lahko postalo vidno in preverljivo, mora imeti človek priložnost, da se sploh razvije (dela!), kar pomeni, da ne sme nalleti na vnaprejšnje nezaupanje. Nobena organizacija ne bi smela dajati članom občutka izvoljenosti ali posebnega položaja pri dejavnosti za splošno blaginjo in napredek družbe.

Lojze Peterle

DRUŽINSKA PRILOGA, Ljubljana, maj 83/80.

kdo pravi, da se domâ ne smejejo?

DOPISNIK LISTA UREDNIKU: „NE, TO JE ČISTO NAVADEN GOSPODARSTVENIK, KI JE OKRADEL DRŽAVO, IN NOBEN POLITIK — TOREJ GA LAHKO DAMO V ČASOPIS S POLNIM IMENOM IN PRIIMKOM.“

Leta v Jugoslaviji so ali deževna ali sušna, vsa so pa zgodovinska.

CENE ME SPRAVLJAJO V ŽALOST, NJIH OBRAZLOŽITVE PA V SMEH.

Demokracija je, če nisi zaprt, ker si bil preveč odprt.

POLITIKI, BODITE KRATKI, KAJTI V KRATKIH GOVORIH JE MANJ OBLJUB, ZA KATERE BI VAS POTEM SPRAŠEVALI, ZAKAJ JIH NISTE IZPOLNILI.

Na jugoslovansko-avstrijski meji je vse normalno: čakalna doba je tri ure.

LETOS SE BOMO ŠLI DOPISNI TURIZEM: MI BOMO NEMCEM POŠILJALI PO POŠTI TURISTIČNE PROSPEKTE, NEMCI PA NAM DEVIZE.

po Pavlihu

oglasi

• Dragi rojaki! Za vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 - 44 5 62). — Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• Potujete v Rim? Dobrodošli v hotelu BLED, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Roma, tel. (06) 777 102. Na razpolago so Vam komfortne sobe s kopalnico, klimatičnimi napravami in radiom, lastni parkirni prostor in restavracija v alpskem slogu. Zagotovljeno Vam je prijetno občutje med slovenskim osebjem. Lastnik: Vinko Levstik.

• Tapainer-aparati in traki za vezenje trsov, JEANS-HLAČE DM 5.—; velika izbira AVTO-RADIEV in RADIOAPARATOV s kaseto. Razni stroji in orodje. Zahtevajte naš prospekt! — JODEBILLIGMARKT, Marsstraße 15, D-8000 München 2, BRD.

• PREVAJANJE V MÜNCHNU — Dipl. filolog JOSEP ARECH Vam uradno uredi prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje in nudi pravno pomoč; pouk nemščine in slovenščine. — 8000 München 45. Situlistr. 71b (U-Bahn 6, postaja Freimann), tel. (089) 32 68 13.

• Prodamo novo hišo z 18 a zemlje. Tržišče 49, ob glavni cesti Mokronog-

Sevnica. Klicati zvečer 06425927. — Magda Kovačič, Ljubljana, Dolenjska 38.

• PRODAM nedograjeno medetažno hišo s 30 ari zemljišča v Ptuj, ulica Vide Alič 12. — Informacije daje Julijana Veršič, ulica Vide Alič 12, 62250 Ptuj, Jugoslavija.

• Za 76.000 DM PRODAM hišo (novo prizidano) na mirnem kraju v majhnem mestu na Koroškem. 2-sobno stanovanje z veliko teraso, kletjo in vrtom je takoj vseljivo in kompletno opremljeno. Skupna površina ca. 120 m². — Pojasnila dobite pri upravi „Naše luči“, če pošljete pristojbino kot je navedena v temnem pasu spodaj. (Štev. 5)

V sleherni slovenski knjižnici morajo biti tele knjige:

V ROGU LEŽIMO POBITI (Tomaž Kovač)

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (Matjaž Klepec)

Izjave svobodnjakov, ki so se med vojno v Sloveniji uprli stalinistični revoluciji, pa so jih Angleži po izdaji poslali domov.

LJUDJE POD BIČEM (Karel Mauser)

Roman o dveh ljubečih se ljudeh, ki se prebijata skozi stalinistično revolucijo v Sloveniji od 1941 do 1945.

Vse te knjige lahko naročite na naslovu: MOHORJEVA KNJIGARNA, Viktringer Ring 26, A-9020 Klagenfurt/Celovec

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih glasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojce pisem za tujino.

ni vsak, ki se ti smeje, tvoj prijatelj!

Na stopnicah sreča šef tajnico, ki v službi stalno zamuja. Pogleda na uro in ji pravi: „To je pa rekord! Še nikdar niste prišli prepozno tako zgodaj!“

V restavraciji čaka gost na natakarkarja. Po eni uri brezuspešnega čakanja pusti na mizi listek: „Odšel sem jest.“

Lekarnar stranki: „Tole zdravilo vam verjetno ne bo nič pomagalo, je pa zato dobro, ker nima nobenih stranskih učinkov.“

Po praznovanju se vračata zakonca domov. Ona njemu: „Kakšne si spet klatil! Upajmo, da ni nihče opazil, da nisi pijan.“

„Ali ti nisem rekla, da pazi, kdaj bo mleko vzkipel?“

„Saj sem! Ob 5 minut čez osem.“

Mož zdravniku: „Pijem le, če me kaj zelo skrbi ali če doživim nekaj izredno veselega. Če pridejo gostje, ga tudi zvrnem kakšen kozarček, ali če se čutim osamljenega. Sicer se pa alkohola sploh ne dotaknem, razen seveda če sem žejen.“

V trgovini z avti.
Prodajavec: „S tem avtom lahko vozite gladko 160 kilometrov.“

„Na uro ali vsega skupaj?“

„Moje ime je Kac,“ kriči stranka nad uradnikom v banki, „dajte mi takoj čekovno knjižico, vi, tepec!“

Uradnik se gre pritožiti šefu.

„Koliko pa ima mož na knjižici?“

„250 tisoč dolarjev.“

„Dajte mu takoj čekovno knjižico, vi, tepec!“

„Natakarkar, zakaj pa držite zrezek na krožniku s prsti?“

„Ker mi je že dvakrat zdrknil na tla.“

Tečnež misli, da je ves svet proti njemu — in tudi je.

Gost natakarkarju: „Zaradi napisa na steni, naj pazimo na svojo garderobo, sem ves čas gledal, da mi kdo ne ukrade plašča. Medtem mi je pa nekdo izmaknil zrezek s krožnika.“

„Si se res sinoči skregal z ženo?“
„Res, a na koncu me je prosila na kolenih.“

„Res?“
„Ja, naj pridem izpod postelje.“

„Ti bi moral biti dvojček.“

„Zakaj?“
„Ker si za enega preveč neumen.“

„Kaj delaš?“
„Lovim frfele.“
„Kaj pa je to?“
„Ne vem, ker še nisem nobene ujel.“

„Kako se ti je posrečil prvi sestanek?“

„Polovično.“
„Polovično?“
„Ja, jaz sem prišel, nje pa ni bilo.“

„Palir,“ pravi lastnik novogradnje, „vsi zidovi so nekam poševni, zgrbani in vzbočeni.“

„Ja. Gradbeni načrt je bil zmečkan.“

„Ata, učiteljica je uganila, da sta mi pri nalogi pomagala dedek in teta.“

„Kako to?“
„Rekla je, da toliko napak ne more narediti en sam človek.“

„Kako se da najlaže ugotoviti, koliko je kokoš stara?“

„Po zobeh.“
„Saj kokoš nima zob.“
„Ona ne, ti pa.“

„Ali je tvoj oče res rekel, da se boš poročila z idiotom?“

„Res.“

„Mu bom že dokazal, da se moti.“

„Kaj me misliš pustiti?“

„Mama, koliko je ura?“

„Čez deset minut bo enajst.“

„Jaz bi rad vedel, koliko je sedaj.“

„Vi ste edini uslužbenec, ki ga ne bo mogel zamenjati stroj.“

„Res?“

„Ja, ker še niso iznašli stroja, ki čisto nič ne dela.“

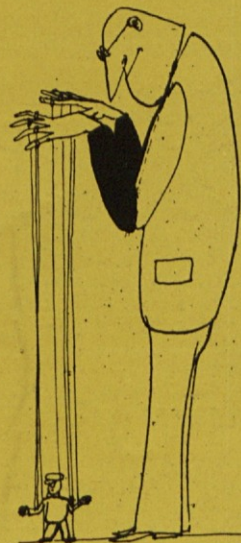
„Jaz plavam kot riba.“

„Jaz plavam boljše kot riba.“

„To je vendar nemogoče.“

„Plavam tudi hrbtno.“

SAMOUPRAVLJANJE OD ZGORAJ NAVZDOL

Po DELU

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Ludvik Roth, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstr. 1, 4053 Haid b. Ansfelden. (Tel. 07229 - 88 3 56).

P. Jožef Lampret, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Stanislav Gerjolj CM, Rennweg 40, 6020 Innsbruck.

Štefan Ferenčak SDB, Don-Bosco-Gasse 14, 1232 Wien XXIII.

(Tel. 0222 - 67 25 99).

Slovenski pastoralni center, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222 - 55 25 75).

Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I. (Tel. 0222 - 63 25 07).

Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 26 4 04 ali 05522 - 21 5 85).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

(Tel. 04762 - 37 1 24).

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. 0032/11/76 22 01).

Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, Marcinelle, B-6001 Charleroi.

(Tel. 071 - 36 77 54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. 1 - 361 80 68).

Jože Flis, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. 1 - 253 64 43).

Stanislav Kavalari, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. (21) 70 91 88)

Anton Dejak, 4 rue Sainte Barbe, 57710 Aumetz. (Tel. (8) 291 85 06).

Dr. Franc Felc, Foyer Notre-Dame, 57500 Saint-Avold. (Tel. (8) 792 12 92).

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe,
57800 Freyming-Merlebach.

Diakon Jože Kamin, Presbytère Catholique, 1 rue de la Merle,

57800 Freyming-Merlebach. (Tel. (8) 704 77 43).

Franjo Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 - 56 66 01).

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Štefan Antolin, 1 Berlin 61, Methfesselstraße 43, Kolpinghaus.

(Tel. 030 - 785 30 91 do 93).

Janez Pucelj, 42 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Martin Mlakar, 5657 Haan 1, Hochdahler Str. 14. (Tel. 02129 - 13 92).

Vladimir Jereb, 6 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 0611 - 63 65 48).

Stanko Gajšek, 68 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Staffenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 78 8 14).

Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3, 1/2. (Tel. 0841 - 34 4 74).

Jože Bucik, 89 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Marijan Bečan, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

NIZOZEMSKA

Vino Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:
09-32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan 14, 411 38 Göteborg, (Tel. 031 - 11 54 21).

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Schaffhauserstr. 466, CH-8052 Zürich.

(Tel. Urad: 01 - 301 31 32. Zasebno: 01 - 301 44 15).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).